

Kaupunginhallitus

09.10.2023

Kokoustiedot

Kaupunginhallitus

Aika

09.10.2023 klo 15:30 - 17:29

Paikka

Kaupunginhallituksen kokoushuone, Virastopiha 2 C 1. krs.

Läsnä

Katainen Mervi puheenjohtaja
Aaltonen Juri jäsen
Elo Simon jäsen
Elo Tiina jäsen
Gestrin Christina jäsen
Guzenina Maria jäsen
Kajava Henna jäsen
Kauma Pia jäsen
Kauste Mika jäsen
Laakso Mikko jäsen
Lahtinen Teemu jäsen
Laiho Mia jäsen

Laukkanen Antero jäsen
Partanen Henna jäsen
Vuornos Henrik jäsen

poistui klo 16.39 § 266
käsittelyn aikana
Teamsin välityksin

Muut saapuvilla
olleet

Hopsu Inka valtuuston puheenjohtaja
Sistonen Markku valtuuston II
varapuheenjohtaja
Juvonen Arja valtuuston III
varapuheenjohtaja
Mäkelä Jukka kaupunginjohtaja
Rinta-aho Harri kasvun ja oppimisen
toimialajohtaja
Isotalo Olli kaupunkiympäristön
toimialajohtaja
Heinaro Mervi elinvoimajohtaja
Kuismin Timo lakiasianjohtaja
Konttas Ari rahoitusjohtaja
Jyrkkä Maria taloussuunnittelujohtaja

Teamsin välityksin
Teamsin välityksin

Teamsin välityksin

Teamsin välityksin
Teamsin välityksin
Teamsin välityksin
Teamsin välityksin,
poistui klo 16.50

Teamsin välityksin
Teamsin välityksin
Teamsin välityksin
Teamsin välityksin

Pajakoski Johanna viestintäjohtaja
Takala Jutta henkilöstöjohtaja
Majuri Jouni kaupunginsihteerin
Weurlander Hans nuorisovaltuuston
varaedustaja
Sipilä Hilla-Maaria työllisyyspalvelupäällikkö

Teamsin välityksin,
poistui klo 17.20

Kammonen Riitta-Liisa kaupunginsihteerin, sihteerin

Allekirjoitukset

Mervi Katainen
puheenjohtaja

Riitta-Liisa Kammonen
sihteeri

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty

Pia Kauma
pöytäkirjantarkastaja

Henna Partanen
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Tämä pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa 13.10.2023

Käsitellyt asiat

Pykälä nro	Liite nro	Kokousasian otsikko	Sivu
§ 264		Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	5
§ 265		Pöytäkirjan tarkastajien valinta	6
§ 266		Tuloveroprosentti ja kiinteistöveroprosentit vuodelle 2024 (Kv-asia)	7
§ 267	1	Vuoden 2024 talousarvion sekä vuosien 2025–2026 taloussuunnitelman kehys (Kv-asia)	11
§ 268		Valtuuston jäsenen eronpyyntö (Kv-asia)	17
§ 269		Vanhusneuvoston varajäsenen eronpyyntö ja täydennysvaali	19
§ 270		Teknisen lautakunnan varajäsenen eronpyyntö ja täydennysvaali (KV-asia)	21
§ 271	2	Ennakoäänestyspaikat vuoden 2024 presidentinvaalissa ja europarlamenttivaaleissa	23
§ 272	3	Vaalipäivän äänestyspaikat vuoden 2024 presidentinvaalissa ja europarlamenttivaaleissa	29
§ 273	4	Työllisyysalueen muodostamista ja yhteistä toimielintä koskeva yhteistoimintasopimus Espoon kaupungin ja Kauniaisten kaupungin välillä (KV-asia)	30
§ 274		Kaupungin omavelkaisen takauksen myöntäminen Finnoon Pysäköinti II Oy:lle pysäköintirakennushanketta varten otettavalle lainalle (Kv-asia)	36
§ 275	5, 6	Määräalojen ostaminen kiinteistöistä Otaniemessä	40
§ 276		Green City Accord –sitoumuksen allekirjoittaminen ja Luontoviisaat kunnat -verkostoon liittyminen	43
§ 277		Valtuustokysymys uusien päiväkotien ja koulujen tilatehokkuudesta ja sen vaikutuksista tilojen käyttöön (Kv-asia)	50
§ 278		Valtuustoaloite kesätanssilattioiden saamiseksi Espooseen (KV-asia)	59
§ 279		Lautakuntien ja jaostojen sekä viranhaltijoiden päätökset	62

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

5/65

Kaupunginhallitus

§ 264

09.10.2023

§ 264

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Päätös

Puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Selostus

Kaupunginhallitus oli kutsuttu koolle puheenjohtajan allekirjoittamalla 5.10.2023 päivättyllä jäsenille toimitetulla kokouskutsulla.

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

6/65

Kaupunginhallitus

§ 265

09.10.2023

§ 265

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Pia Kauma ja Henna Partanen.

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

7/65

Kaupunginhallitus

§ 266

09.10.2023

Asianumero 1880/02.02.00/2022

Kaupunginhallitus 09.10.2023 § 266

§ 266

Tuloveroprosentti ja kiinteistöveroprosentit vuodelle 2024 (Kv-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Jyrkkä Maria
Skyttä Samuli
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Kaupunginhallitus esittää, että valtuusto vahvistaa vuodelle 2024

1
tuloveroprosentiksi 5,3

2
kiinteistöveroprosenteiksi

Maapohjan kiinteistöveroprosentiksi 1.1.2024 voimaan tulevan uuden lain mukainen kiinteistöverotuksessa sovellettava alaraja

Yleinen kiinteistövero, rakennukset	1,00
Vakituinen asuinrakennus	0,41
Muu kuin vakituinen asuinrakennus	1,00
Yleishyödyllinen yhteisö	0
Rakentamaton rakennuspaikka	4,43

Käsittely

Puheenjohtaja Partasen kannattamana ehdotti, että asia jätetään viikoksi pöydälle kaupunginhallituksen ylimääräiseen kokoukseen klo 13, joka pidetään Teamsin välityksin.

Päätös

Kaupunginhallitus:
Asia jätettiin yksimielisesti viikoksi pöydälle kaupunginhallituksen ylimääräiseen kokoukseen klo 13, joka pidetään Teamsin välityksin.

Selostus

Verotusmenettelystä annetun lain 91 a §:n mukaan kunnan tulee ilmoittaa seuraavan vuoden veroprosentit Verohallinnolle viimeistään edeltävän vuoden marraskuun 17. päivänä.

Tuloveroprosentti ilmoitetaan vuodesta 2024 alkaen prosenttiyksikön kymmenyksen tarkkuudella, kiinteistöveroprosentit prosentin sadasosan tarkkuudella. Jos kunta ei itse muuta tuloveroprosenttia, niin se pyöristetään lähimpään kymmenykseen.

Sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskeva uudistus vaikutti kuntien vuoden 2023 kunnallisveroprosenttien tasoon. Kunnat eivät voineet päättää itsenäisesti vuoden 2023 kunnallisveroprosenttia, vaan se muodostui vuoden 2022 veroprosentista, jota leikattiin -12,64 prosenttiyksikköä samansuuruisesti kaikilta kunnilta. Veroprosenttileikkaus huomioiden Espoon vuoden 2023 kunnallisveroprosentiksi muodostui 5,36 prosenttia. Vuodelle 2024 esitetään Espoon veroprosentin pyöristystä 5,3 prosenttiin.

Kiinteistöverolain 11. §:n mukaan kunnanvaltuusto määrää kunnan kiinteistöveroprosenttien suuruuden laissa säädettyjen vaihteluvälien rajoissa. Kiinteistöveroa suoritetaan kiinteistöverolain (654/1992) mukaan rakennuksista ja maapohjasta sille kunnalle, jonka alueella kiinteistö sijaitsee. Kiinteistövero on kiinteistöveroprosentin mukainen osuus kiinteistön verotusarvosta, ja se määrätään erikseen maapohjan ja erikseen rakennusten ja rakennelmien osalta.

Hallitus esittää eduskunnalle kiinteistöverolain muutosta siten, että maapohjan kiinteistöveroprosentti eriyttäisiin yleisestä kiinteistöveroprosentista ja sen vaihteluvälin alaraja korotettaisiin yleisen kiinteistöveroprosentin alarajasta 0,93:sta 1,30:aan. Yläraja säilyisi 2,00 prosentissa. Jatkossa yleinen kiinteistöveroprosentti olisi 0,93-2,00 ja maapohjan kiinteistöveroprosentti 1,30-2,00. Esitys liittyy valtion vuoden 2024 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2024. Hallituksen esityksen perusteluissa maapohjan veroprosentin eriyttäminen rakennusten yleisestä veroprosentista tarjoaisi kunnille nykyistä paremmat edellytykset sopeuttaa kiinteistöveroprosenttejaan kunnan olosuhteet huomioiden.

Maapohjan veroprosentin alarajan korotus heijastuu myös pääkaupunkiseudun ja sen kehysalueiden kuntien rakentamattoman rakennuspaikan veroprosenttiin, jonka tulee olla 3,00 prosenttiyksikköä yleistä kiinteistöveroprosenttia korkeampi. Uusi alaraja maapohjan veroprosentin korotus huomioiden on 4,30 prosenttia. Espoossa rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti on ollut vuodesta 2022 lähtien 4,43 prosenttia eli siihen ei kohdistu korotustarvetta.

Maapohjan veroprosentin alarajan korotuksen johdosta 245 Manner-Suomen kuntaa joutuu asettamaan maapohjan kiinteistöveroprosentin

nykyistä yleistä kiinteistöveroprosenttia korkeammaksi. Korotus nostaisi maapohjan kiinteistöveron määrää eniten niissä 42 kunnassa, joissa yleinen kiinteistöveroprosentti vuonna 2023 on 0,93. Maapohjan kiinteistövero nousisi tällöin 40 prosentilla. Alarajan korotus 0,93:sta 1,30:aan lisäisi kiinteistöveron tuottoa 108 milj. eurolla vuoden 2024 tasossa. Lisäyksestä noin 2/3 kohdistuu Helsingin (51,7 Me) ja Espoon (17,8 Me) veronmaksajille. Omakotiliiton laskelmien mukaan Espoossa keskimääräinen kiinteistövero nousisi 689 eurosta 895 euroon vuodessa.

Päätösehdotuksessa esitetään Espoon vuoden 2024 maapohjan kiinteistöveroprosentiksi vuonna 2024 voimaantulevan kiinteistöverolain mukaista alarajaa. Maapohjan kiinteistöveroa kertyy uudella 1,3 prosentin alarajalla noin 17,8 milj. euroa enemmän kuin nykyisellä 1,0 prosentilla. Muut kiinteistöveroprosentit pidetään vuoden 2023 tasolla.

Espoon veroprosentit vuonna 2023 ja vuodelle 2024 esitettävät prosentit:

	2023	2024	alarajat	ylärajat
Tuloveroprosentti	5,36	5,3		
Kiinteistöveroprosentit:				
Maapohja		1,30	1,30	2,00
Yleinen kiinteistövero	1,00	1,00	0,93	2,00
Vakituinen asuinrakennus	0,41	0,41	0,41	0,90
Muu kuin vakituinen asuinrakennus*	1,00	1,00	0,93	2,00
Yleishyödyllinen yhteisö	0,00	0,00	0,00	0,00
Rakentamaton rakennuspaikka**	4,43	4,43	2,00	6,00
* Vuodesta 2017 lukien kunnan tulee vahvistaa myös muiden kuin vakituisten asuinrakennusten veroprosentti				
** Rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti on 14 pääkaupunkiseudun ja sen kehysalueen kunnassa vähintään kunnassa sovellettava maapohjan kiinteistöveroprosentti + 3,0 prosenttiyksikköä, enintään kuitenkin 6,00 prosenttia.				

Verorahoituksen kehitys

Verotuloarviot vuodelle 2024 perustuvat uusimpiin tilitys- ja kertymätietoihin, yhteisöveron määrästä saatuihin valtiovarainministeriön arvioihin sekä Suomen kuntaliiton ylläpitämän verotuloennustekehikon tietoihin.

Kaupungin verorahoituksen (verotulot ja valtionosuudet) vuoden 2024 tasoon vaikuttaa edelleen merkittävästi sote-uudistukseen verorahoitusmuutokset ja niiden jälkikäteistarkastusten aiheuttamat muutokset. Kunnallisveron kertymään 2023 vaikuttaa vielä korkeammalla prosentilla tulevat tilitykset aikaisemmilta verovuosilta, ns. verohännät. Ne kertyvät vanhoilla veroperusteilla ja korkeammilla tuloveroprosenteilla ja nostavat näin ollen kuntien verokertymän tasoa väliaikaisesti vuonna 2023.

Tämän vuoksi Espoon verotulojen arvioidaan laskevan 7,6 prosenttia vuonna 2024.

Kunnallisveroarvioissa tuloveroprosenttina on käytetty 5,3 prosenttia. Kiinteistöverojen tuloarvio on tehty voimassa olevilla veroprosenteilla sekä uuden maapohjan kiinteistöveroprosentin alarajan mukaan. Verotuloarvioita päivitetään vielä kaupunginjohtajan talousarvioesityksen valmistelussa uusimpien lokakuussa julkaistavien ennusteiden mukaisesti.

Verotuloennusteet sisältävät paljon epävarmuutta erityisesti heikkenevän ja epävarman talouden toimintaympäristön vuoksi. Kunnallisvero alenee 11,1 prosenttia ja yhteisövero arviolta 13,2 prosenttia. Kiinteistöveron tuotto kasvaa 12,4 prosenttia. Vuonna 2023 kiinteistöveropohjaa korottaa poikkeuksellisen suuri rakennuskustannusindeksin nousu ja vuonna 2024 maapohjan kiinteistöveron korotus.

Vuoden 2024 verorahoituksen (verot ja valtionosuudet) arvioidaan kokonaisuudessa alenevan 1,9 prosenttia vuoden 2023 ennusteeseen nähden

Verotuloarviot vuosille 2024–2026 (1 000 euroa):

	2022	TA2023	ENN 2023	2024	2025	2026
Verolaji						
Kunnallisvero	1 484 706	580 000	595 000	529 000	549 000	572 000
<i>Muutos %</i>	<i>8,0</i>		<i>-59,9</i>	<i>-11,1</i>	<i>3,8</i>	<i>4,2</i>
Yhteisövero	223 623	145 000	152 000	132 000	140 000	148 000
<i>Muutos %</i>	<i>10,1</i>		<i>-32,0</i>	<i>-13,2</i>	<i>6,1</i>	<i>5,7</i>
Kiinteistövero	141 817	140 000	146 700	164 900	167 400	169 900
<i>Muutos %</i>	<i>6,6</i>		<i>3,4</i>	<i>12,4</i>	<i>1,5</i>	<i>1,5</i>
VEROTULO KIRJATTAVA	1 850 146	865 000	893 700	825 900	856 400	889 900
<i>Muutos %</i>	<i>8,1</i>		<i>-51,7</i>	<i>-7,6</i>	<i>3,7</i>	<i>3,9</i>

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Espoon kaupunki
Kaupunginhallitus

Pöytäkirja
§ 267

11/65
09.10.2023

Asianumero 1880/02.02.00/2022

Kaupunginhallitus 09.10.2023 § 267

§ 267

Vuoden 2024 talousarvion sekä vuosien 2025–2026 taloussuunnitelman kehys (Kv-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Jyrkkä Maria
Skyttä Samuli
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto hyväksyy liitteenä olevan tuloslaskelmakehysten mukaiset vuoden 2024-2026 toimintatulot ja -menot sekä käyttötalouden kokonaismenot ja -tulot taloussuunnitelman valmistelun pohjaksi.

Käsittely

Puheenjohtaja Partasen kannattamana ehdotti, että asia jätetään viikoksi pöydälle kaupunginhallituksen ylimääräiseen kokoukseen klo 13, joka pidetään Teamsin välityksin.

Päätös

Kaupunginhallitus:
Asia jätettiin yksimielisesti viikoksi pöydälle kaupunginhallituksen ylimääräiseen kokoukseen klo 13, joka pidetään Teamsin välityksin.

Selostus

Talousarvion 2024 ja taloussuunnitelman 2025–2026 kehys perustuu Espoo -tarinaan ja sitä toteuttavan kesällä 2022 päivitettyyn Taloudellisesti kestävä Espoo -ohjelman tavoitetasoihin, sote- ja pelastustoimen uudistusta koskevaan lainsäädäntöön, valtiovarainministeriön julkaisemiin siirtolaskelmiin sekä arvioon yleisestä taloudellisesta kehityksestä.

Lopulliset sote-siirtolaskelmat valmistuvat vasta marraskuussa, jonka takia kunnilla ei ole käytettävissä lopullisia valtionosuustietoja ensi vuodelle. Tämä ja suhdanteiden epävarmuus on vaikeuttanut oleellisesti kaupungin rahoituspohjan kehityksen arviointia.

Hyvinvointialueuudistus johti merkittävään tulonsiirtoon Espoosta muualle Suomeen

Sote- ja pelastustoimen uudistuksen rahoitusmallissa menojen ja tulojen siirto on symmetrinen koko maan tasolla, mutta yksittäisten kuntien kohdalla on suuria eroja. Kuntien rahoituksen leikkaus määräytyy siten, että koko maan siirtyvien sote-palvelujen ja pelastustoimen nettokustannukset tulevat katetuksi kunnilta siirrettävillä tuloilla.

Yksittäisen kunnan osalta siirrettävien tulojen ja menojen suhteet vaihtelevat merkittävästi. Espoon osalta tuloja eli verorahoitusta leikataan yli 190 milj. euroa enemmän kuin mitä sote- ja pelastustoimen järjestämiskustannuksia kaupungilta poistui. Espoon verorahoituksen leikkaus on suurin tulonsiirto koko valtakunnan tasolla.

Valtio korvaa 60 prosenttia siirtyvien tulojen ja menojen erotuksesta valtionosuusjärjestelmään lisättävällä pysyvällä muutosrajoittimella. Muutosrajoittimen korvatessa vain osin verorahoituksen leikkauksen, Espoolta siirtyy merkittävä määrä verotuloja muualle Suomeen. Muutosrajoitin tulee staattiseksi osaksi uutta valtionosuusjärjestelmää, siihen ei tehdä indeksi- tai muitakaan korotuksia. Muutosrajoitin ei myöskään huomioi verorahoituksen kehitystä, joten käytännössä inflaatio syö ajan myötä korvauksen.

Verorahoituksen leikkauksen myötä Espoon tulorahoituksesta tulee uudistuksen jälkeen noin 33 prosenttia valtionosuuksista. Valtionosuudet kasvavat vain lisääntyvien tehtävien ja indeksikorotusten myötä, joten kaiken kaikkiaan tulorahoituksen vuosittainen euromääräinen kasvu hidastuu verrattuna aiempaan, asukkaiden työllisyyden ja tulotason kasvun mukaan kasvavaan verorahoitukseen.

Yleistä talouskehitystä leimaa edelleen epävarmuus ja talouden toipuminen viivästyy

Maailmantalouden toipuminen pandemian ja Venäjän hyökkäyssodan seurauksista on jatkunut hitaana ja epäyhtenäisenä. Maailmantalouden kasvun odotetaan myös jatkuvan hitaampana kuin viime vuosikymmeninä on totuttu. Nopeana jatkunut inflaatio on globaali ilmiö, ja sen taltuttamiseksi kiristetty rahapolitiikka rajoittaa kysyntää maailmanlaajuisesti.

Suomen Pankin syyskuun 2023 väliennusteen mukaan Suomen talous on vuonna 2023 taantumassa ja BKT supistuu 0,2 prosenttia. Kuluttajahintojen nousuvauhti Suomessa on vuoden 2023 aikana hidastunut selvästi vuoden 2022 euroajan ennätyksestä yhdenmukaistetulla kuluttajahintaindeksillä (YKHI) mitattuna. Öljyn ja muiden raaka-aineiden hinnat ovat laskeneet, ja hintojen lasku on välittynyt

energian kuluttajahintoihin. Vuoden 2023 aikana inflaatio on kuitenkin keskimäärin vielä korkeahko (YKHI: 4,3 prosenttia). 20–64-vuotiaiden työllisyysaste on vuonna 2023 77,9 prosenttia.

Vuonna 2024 taantumasta toipuminen alkaa jähmeästi BKT:n kasvaessa 0,2 prosenttia. Inflaatio hidastuu merkittävästi, mihin vaikuttaa eniten energiahintojen lasku. Palveluiden hintojen nousu kuitenkin jatkuu nopeana mm. vuokrien nousun vuoksi ja vaikuttaa pohjainflaatioon, joka on selvästi YKHI-inflaatiota nopeampaa noin 2,5 prosentin vauhdissa. Työllisyysaste heikkenee vuodesta 2023 77,7 prosenttiin.

Vuonna 2025 talouskasvu vauhdittuu, mutta vain 1,4 prosenttiin. Heikko talouskasvu hidastaa inflaatiota, ja pohjainflaatio laskee 2 prosentin tasolle. Talouskasvun hitaasti elpyessä työllisyysaste kohenee vuoden 2022 tasolle 78 prosenttiin.

Lähteet: Suomen Pankin Suomen talouden väliennuste syyskuu 2023, Suomen Pankin pääkirjoitus 3. 10.2023.

	2021	2022	2023	2024	2025
BKT, vuosikasvu %	3,2	1,6	-0,2	0,2	1,4
Työllisyysaste (20–64-vuotiaat), %	76,4	78,1	77,9	77,7	78,0
Inflaatio (%)	2,1	7,2	4,3	1,0	1,6

Lähde: Suomen Pankki, Suomen talouden väliennuste, syyskuu 2023

Kaupungin talouden kehitys 2023

Talouden kasvuodotukset ovat ennusteet ovat heikentyneet keväästä lähtien ja kesän aikana Suomen taloudessa tapahtui käänne olennaisesti heikompaan. Muutos näkyy erityisesti rakennusalaalla ja teollisuudessa, mutta yritykset ovat laajemminkin viestineet tulospainotteisten heikentymisestä. Tästä syystä yritykset ovat alentaneet maksettujen ennakkoeroja, mikä näkyy pienentyneinä yhteisöverotilityksinä. Valtiovarainministeriö onkin alentanut valtakunnallista yhteisöveroennustettaan noin 100 milj. euroa kuluvalle ja seuraavalle vuodelle.

Suhdannevaihtelut ovat pienentäneet tulevia verotulokertymäarvioita, mutta kuluvan vuoden kertymää nostaa aiempien verovuosien verotilitykset, jotka tilitetään korkeammalla tuloveroprosentilla. Vanhojen vuosine tilitysten lisäksi verotuloihin on vaikuttanut myös palkkasumman ja työeläkkeiden kehitys. Ensi vuonna vanhojen vuosien positiivinen vaikutus poistuu, jonka takia ensi vuoden verotulot ovat olennaisesti kuluvaan vuoteen pienemmät.

Ulkoisten tuottojen ennusteissa on suurta vaihtelua, mikä johtuu yleisestä talouden epävarmuudesta. Keskeisimpänä eränä maanmyyntituotot, jotka ovat jäämässä talousarviosta noin 15 milj. euroa.

Ulkoisten toimintakulujen arvioidaan ylittyvän 29,7 milj. eurolla, mitä osaltaan nostattavat projekti- ja hankerahoituskulut, joihin vastaavasti saadaan myös avustustuloja. Tästä syystä on keskeistä tarkastella menojen ja tulojen kokonaisuutta toimintakatteen kautta. Elokuun lopun tilanteessa toimintakatteen alijäämän ennustetaan toteutuvan 21,8 milj. euroa muutettua talousarviota heikompana. Toimintakatteen ennustetaan toteutuvan talousarviota heikompana erityisesti kasvun ja oppimisen toimialalla. Kasvun ja oppimisen ollessa kaupungin isoin toimiala, on sen ylityspaine keskeisin tekijä myös koko kaupungin ylitysennusteessa.

Verokehityksestä ja rahoitustuotoista johtuen kaupungin vuosikatteen arvioidaan toteutuvan 371 milj. euron tasolla ja tulosenuste on noin 175 milj. euron tasolla.

Investointien kokonaismääräksi arvioidaan 334 milj. euroa. Nettoinvestointien arvio on noin 329 milj. euroa, jotka voidaan rahoittaa tulo-rahoituksella. Talousarviolainoja ei tarvitse nostaa vuoden 2023 aikana.

Vuoden 2024 talousarvion sekä vuosien 2025–2026 taloussuunnitelman kehys

Kehyksen tulopohjan kehitysarviot perustuvat valtiovarainministeriön kesän 2023 talouskatsauksen mukaiseen arvioon talouden kehityksestä 2023–2025, kuntaliiton veroennustekehikkoon sekä uusimpiin tilitys- ja kertymätietoihin. Valtionosuudet ovat viimeisimpien valtiolta saatujen tietojen mukaisia. Valtionosuustietoja päivitetään vielä lokakuun alkupuolella julkisen talouden suunnitelman ja kuntatalousohjelman päivitysten yhteydessä. Muutokset huomioidaan kaupunginjohtajan talousarvioesityksessä.

Verotuloennusteet sisältävät paljon epävarmuutta erityisesti heikkenevän ja epävarman talouden toimintaympäristön vuoksi. Kunnallisveron kertymään 2023 vaikuttaa vielä korkeammalla prosentilla tulevat tilitykset aikaisemmilta verovuosilta. Vuonna 2024 näiden vaikutus poistuu ja kunnallisvero laskee arviolta 11,1 prosenttia. Kunnallisveroa arvioidaan kertyvän 529 milj. euroa vuonna 2024, 549 milj. euroa 2025 ja 572 milj. euroa 2026. Yhteisöveroa kertyy arviolta 132 milj. euroa vuonna 2024, 140 milj. euroa vuonna 2025 ja 148 milj. euroa vuonna 2026. Kiinteistöverotuksessa maapohjan kiinteistöveron alarajaan on tulossa muutos, joka toteutuessaan nostaa kiinteistöveron tuottoa 17,8 milj. euroa vuonna 2024. Kiinteistöveroa arvioidaan kertyvän 169 milj. euroa 2024.

Sote- pelastustoimen rahoitusmallin mukainen uusi peruspalvelujen valtionosuus määräytyy pääasiassa alle 15-vuotiaiden ikäluokkien mukaan,

muina tekijöinä muun muassa kaksi- ja vieraskielisyys, työttömyys, koulutusaste sekä asukasmäärän kasvu. Peruspalvelujen valtionosuutta saadaan vuonna 2024 noin 367 milj. euroa ja veroperustemuutosten korvausta 31,2 milj. euroa. Osaksi peruspalvelujen valtionosuuskokonaisuutta lisättiin sote-uudistuksessa poikkileikkaushetken siirtyvien tulojen ja menojen erotusta korvaava muutosrajoitin, joka Espoon osalta on noin 116 milj. euroa vuonna 2024 sekä kunnan talouden tasapainon muutosta korvaava siirtymätasaus 45 milj. euroa vuonna 2024. Kokonaisuudessaan Espoolle maksetaan valtionosuutta 399 milj. euroa vuonna 2024. Vuoden 2024 valtionosuuksiin voi tulla vielä muutoksia sote-siirtolaskelmien jälkitarkastuksen myötä. Tiedot päivitetään kaupunginjohtajan talousarvioesitykseen.

Vuoden 2024 verorahoituksen (verot ja valtionosuudet) arvioidaan kokonaisuudessa alenevan 1,9 prosenttia vuoden 2023 ennusteeseen nähden

Talousarvion kehys toteuttaa Espoo -tarinaa ja Taloudellisesti kestävä Espoo -tuottavuus ja sopeutusohjelmaa

Vuosien 2024–2026 käyttötalouden meno- ja tulokehysten valmistelun pohjatietona on vuoden 2023 talousarvio ja alkuvuoden kehityksen pohjalta laadittu ennuste vuoden 2023 talouden toteutumisesta.

Käyttötalouden kehysvalmistelu on tehty yhteistyössä toimialojen johdon kanssa. Valmistelussa on huomioitu palveluittain väestö- tai palvelutarve-ennusteet, kuntien kustannuskehitystä kuvaavaan peruspalvelujen hintaindeksin muutos, palkkaratkaisut sekä toimialojen erityiskysymykset muun muassa lainsäädännön muutokset, joukkoliikenteen kuntaosuus ja käyttöönotettavat uudet toimitilat.

Kuntaliiton laskelman mukaan kunta-alan sopimuskorotuksen nostavat kustannuksia 2,99 prosenttia vuonna 2024. Toimialojen vuoden 2024 henkilöstökustannusten määrärahoihin on varattu peruspalvelujen hintaindeksin mukainen 3 prosentin korotus.

Joukkoliikenteen kuntaosuutta kasvattaa vuonna 2024 muun muassa kasvavat infrakustannukset johtuen Raide-Jokerin käyttöönotosta. Lipputulosten kasvun ennustetaan laskevan kuntaosuutta vuodesta 2025 alkaen.

Korkokustannusten arvioidaan nousevan maltillisesti korkean suojaustason takia. Kaikki uudet lainat joudutaan kuitenkin ottamaan korkeampaan korkotasoon.

Rahastoja on arvioitu käytettävän suunnitelmakaudella 15 milj. euroa/vuosi, mikä vastaa niiden pitkän aikavälin keskimääräistä tuottoa.

Vuoden 2024 vuosikate on 281 milj. euroa ja tulos noin 80 milj. euroa. Tulokseen vaikuttaa olennaisesti kiinteistöveron maapohjan alarajaan suunniteltu korotus, joka parantaa tulosta noin 17,8 milj. euroa.

Vuonna 2024 pitkäaikaisia lainojen lisäys on 65 milj. euroa ja lainoja lyhennetään 48,6 milj. eurolla. Kaupungin lainamäärä vuoden 2024 lopussa on 853 milj. euroa, 2670 euroa/asukas.

Kehyslaskelmat

Kehyslaskelmat ovat liitteenä. Lisäksi investointien osalta valmistelun lähtökohtana on valtuuston viime joulukuussa taloussuunnitelman yhteydessä hyväksymä investointiohjelma, jossa kokonaisuus on pyritty sovittamaan Taloudellisesti kestävä Espoo - tuottavuus ja sopeutusohjelman tasoon. Kehys ja tuleva kaupunginjohtajan talousarvioesitys tulee sisältämään merkittävää epävarmuutta muun muassa talouden suhdannevaihtelujen, korkotason sekä keskeneräisten valtionosuuslaskelmien takia.

Päätöshistoria

Liitteet

- 1 Kehyslaskelmat

Oheismateriaali

Tiedoksi

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

17/65

Kaupunginhallitus

§ 268

09.10.2023

Asianumero 8947/00.00.01/2021

Kaupunginhallitus 09.10.2023 § 268

§ 268

Valtuuston jäsenen eronpyyntö (Kv-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Kaukonen Katariina

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto vapauttaa valtuutettu Riikka Pakarisen (Kesk.) toimestaan ja toteaa, että hänen luottamustoimensa on päättynyt.

Käsittely

Puheenjohtaja Partasen kannattamana ehdotti, että asia jätetään viikoksi pöydälle kaupunginhallituksen ylimääräiseen kokoukseen klo 13, joka pidetään Teamsin välityksin.

Päätös

Kaupunginhallitus:
Asia jätettiin yksimielisesti viikoksi pöydälle kaupunginhallituksen ylimääräiseen kokoukseen klo 13, joka pidetään Teamsin välityksin.

Selostus

Riikka Pakarinen (Kesk.) on 2.10.2023 saapuneella sähköpostilla pyytänyt eroa luottamustoimestaan valtuuston jäsenenä perusteenaan työmäärän lisääntyminen Suomen Urheiluliiton puheenjohtajuuden myötä.

Keskusvaalilautakunta määrää valtuuston puheenjohtajan pyynnöstä uuden jäsenen eronneen tilalle.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

Espoon kaupunki

Kaupunginhallitus

Pöytäkirja

§ 268

18/65

09.10.2023

Tiedoksi

Espoon kaupunki
Kaupunginhallitus

Pöytäkirja
§ 269

19/65
09.10.2023

Asianumero 8947/00.00.01/2021

Kaupunginhallitus 09.10.2023 § 269

§ 269

Vanhusneuvoston varajäsenen eronpyyntö ja täydennysvaali

Valmistelijat / lisätiedot:
Kaukonen Katariina

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Kaupunginhallitus valitsee vanhusneuvoston jäsenen Juhani Kytön (Vihr.) henkilökohtaiseksi varajäseneksi Sirpa Paakkolan (Vihr.) tilalle Riitta Lahikaisen (Vihr.).

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Vanhusneuvoston varajäsen Sirpa Paakkola (Vihr.) on 13.9.2023 saapuneella sähköpostilla pyytänyt eroa vanhusneuvoston jäsenyydestä perusteenaan paikkakunnalta muutto ja ero puolueesta.

Kuntalain 27 § mukaan ”ikäntyneen väestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi kunnanhallituksen on asetettava vanhusneuvosto ja huolehdittava sen toimintaedellytyksistä. Vanhusneuvosto voi olla useamman kunnan yhteinen.

Vanhusneuvostolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä ikäntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen tai päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen taikka heidän tarvitsemiensa palvelujen kannalta.”

Laissa ei säädetä vanhusneuvoston kokoonpanosta eikä toimintavoista, vaan nämä jäävät kunnan päätettäväksi.

Espoon kaupungin vanhusneuvoston toimintasäännön 2 § mukaan kaupunginhallitus valitsee vanhusneuvostoon toimikauttaan vastaavaksi ajaksi kaksitoista (12) jäsentä ja kullekin varajäsenen seuraavasti: Kaupunginhallitus valitsee vanhusneuvostoon eläkeläis- ja vanhusjärjestöjä edustavista henkilöistä kahdeksan (8) jäsentä ja kullekin henkilökohtaisen varajäsenen sekä kaupungin viranhaltijoista neljä (4) asiantuntijajäsentä ja heille varajäsenet. Viranhaltijat edustavat sivistystoimea, sosiaali- ja terveystoimea, teknistä ja ympäristötoimea ja konserniesikuntaa. Lisäksi kaupunginhallitus nimeää edustajansa vanhusneuvostoon. Kaupunginhallitus nimeää vanhusneuvoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan eläkeläis- ja vanhusjärjestöjä edustavista jäsenistä.

Kaupunginhallitus on päätöksellään 20.09.2021 § 314 asettanut vanhusneuvoston toimikaudeksi 2021 – 2023 ja valinnut puolueiden paikkajakosopimuksen mukaisesti vanhusneuvoston jäsenet ja heille henkilökohtaiset varajäsenet seuraavasti:

jäsen Mia-Lis Vilja-Elomaa (SDP)
varajäsen Aarno Turunen (SDP)

jäsen Pentti Walkama (Kok.)
varajäsen Seppo Peltonen

jäsen Juhani Kytö (Vihr.)
varajäsen Sirpa Paakkola (Vihr.)

jäsen Erja Tikka (Kesk.)
varajäsen Tuulia Koskinen (Kesk.),

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Espoon kaupunki
Kaupunginhallitus

Pöytäkirja
§ 270

21/65
09.10.2023

Asianumero 8947/00.00.01/2021

Kaupunginhallitus 09.10.2023 § 270

§ 270

Teknisen lautakunnan varajäsenen eronpyyntö ja täydennysvaali (KV- asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Kaukonen Katariina

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto valitsee teknisen lautakunnan jäsenen Fred Granbergin (SFP) henkilökohtaiseksi varajäseneksi Jenny Fredriksonin (SFP) tilalle Nina Siivolan (SFP).

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Jenny Fredrikson (SFP) on 26.9.2023 saapuneella sähköpostilla pyytänyt eroa luottamustoimestaan teknisen lautakunnan varajäsenenä perusteenaan ero puolueesta ja puolueiden välinen paikkajakosopimus.

Espoon kaupungin hallintosäännön I osan 4. luvun 8 § mukaan teknisessä lautakunnassa on 13 jäsentä ja jokaisella henkilökohtainen varajäsen.

Lautakunnan jäsenistä vähintään viiden tulee olla valtuutettuja tai varavaltuutettuja. Puheenjohtajan tulee olla valtuutettu ja varapuheenjohtajan valtuutettu tai varavaltuutettu.

Kuntalain 74 §:n 1 mom. mukaan vaalikelpoinen lautakuntaan ja valiokuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

1) asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö

2) henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa

3) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Toimielimiä valittaessa on otettava huomioon tasa-arvolain säännökset. Kunnallisten toimielinten valintaa koskee tasa-arvolain 4 a §, jonka mukaan kunnallisissa toimielimissä tulee valtuustoa lukuun ottamatta olla vähintään 40 % naisia ja vähintään 40 % miehiä.

Teknisessä lautakunnassa tulee siten olla toista sukupuolta vähintään kuusi (6).

Tasa-arvovaatimus koskee erikseen varsinaisia jäseniä ja varajäseniä. Lain mukaisen kiintiön on toteuduttava sekä varsinaisten että varajäsenten kohdalla. Sen sijaan laki ei vaadi, että varsinaisen jäsenen ja hänen henkilökohtaisen varajäsenensä olisi oltava samaa sukupuolta. Myöskään puheenjohtajistoa vaatimus ei erikseen koske. Tasa-arvolaista poikkeamiseen on oltava erityinen syy.

Teknisen lautakunnan varajäsenistä naisia on seitsemän (7) ja miehiä kuusi (6). Varajäseneksi voidaan valita nainen tai mies.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

23/65

Keskusvaalilautakunta
Kaupunginhallitus

§ 24
§ 271

28.09.2023
09.10.2023

Asianumero 3178/00.00.00/2023

Kaupunginhallitus 09.10.2023 § 271

§ 271

Ennakoäänestyspaikat vuoden 2024 presidentinvaalissa ja europarlamenttivaaleissa

Valmistelijat / lisätiedot:
Aaltonen Matti

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Kaupunginhallitus

1

määrää liitteen mukaisesti vuoden 2024 presidentinvaalin, mahdollisen toisen vaalin ja europarlamenttivaalien yleiset ennakoäänestyspaikat Espoossa.

2

valtuuttaa keskusvaalilautakunnan sihteerin allekirjoittamaan tarvittavat sopimukset ennakoäänestyspaikkojen käyttämisestä.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Päätösehdotuksessa esitetään, että vuoden 2024 presidentinvaalin, mahdollisen toisen vaalin ja europarlamenttivaalien ennakoäänestys Espoossa järjestetään kolmessatoista toimipaikassa.

Presidentinvaalin vaalipäivä on 28.1.2024. Mahdollisen toisen vaalin vaalipäivä on 11.2.2024. Europarlamenttivaalien vaalipäivä on 9.6.2024.

Yleisten ennakoäänestyspaikkojen määrääminen

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

24/65

Keskusvaalilautakunta
Kaupunginhallitus

§ 24
§ 271

28.09.2023
09.10.2023

Vaalilain (714/1998) 9 §:n mukaan yleisistä ennakkoäänestyspaikoista kunnassa määrää kunnanhallitus. Kukin kunta päättää siten itsenäisesti ja oman harkintansa mukaan yleisten ennakkoäänestyspaikkojen lukumäärästä ja sijainnista kunnassa.

Presidentinvaalissa ennakkoäänestyspaikkojen tulee olla samat sekä ensimmäisessä vaalissa että mahdollisessa toisessa vaalissa.

Oikeusministeriö on 2.6.2023 päivätyssä kirjeessä ilmoittanut, että kunnanhallituksen on tehtävä päätös kunnassa olevista yleisistä ennakkoäänestyspaikoista siten, että äänestyspaikkojen tiedot on merkitty pohjatietojärjestelmään viimeistään perjantaina 3.11.2023.

Ennakkoäänestyspaikkoja määrättäessä tulee kiinnittää huomiota seuraaviin asioihin:

Ennakkoäänestyspaikkoja oltava riittävästi

Kunnan on huolehdittava siitä, että yleisiä ennakkoäänestyspaikkoja on kunnassa riittävä määrä ja eri puolilla kuntaa/kaupunkia suhteessa kunnan äänioikeutettujen määrään, jotta ennakkoon äänestäminen olisi äänestäjille mahdollisimman vaivatonta ja vähän aikaa vievää.

Edellisissä vaaleissa joillakin ennakkoäänestyspaikoilla oli ruuhkaa, mistä tuli negatiivista palautetta äänestäjiltä, joten kyseisiin paikkoihin tai niiden lähelle on pyritty järjestämään lisää ennakkoäänestyspaikkoja. Uusia ennakkoäänestyspaikkoja on tulossa Kauppakeskus Ainoaan Tapiolaan, Kauppakeskus Selloon Leppävaaraan sekä Kauppakeskus Lippulaivaan Espoonlahteen. Lisäksi ennakkoäänestyspaikkoihin lisätään tietokoneita, jotta äänestystä saataisiin sujuvoitettua. Uudet ennakkoäänestyspaikat sekä tietokoneiden määrän lisääminen tulevat lisäämään vaalien kustannuksia noin 150 000 eurolla jokaisen vaalin osalta.

Missä ennakkoäänestyspaikan tulisi sijaita?

Ennakkoäänestyspaikat on syytä sijoittaa sellaisiin paikkoihin, joihin äänestäjien on helppoa tulla ja joihin he vaivattomasti osaavat. Yksi hyvä tapa on sijoittaa ennakkoäänestyspaikkoja sinne, missä äänestäjien muutoinkin tiedetään liikkuvan. Ennakkoäänestyspaikan on myös oltava aatteellisilta ja taloudellisilta kytkennöiltään mahdollisimman puolueeton, jotta mahdollisimman monet äänestäjät sinne mieluusti tulevat.

Viimeisimmissä vaaleissa hyviä kokemuksia on mm.
- kirjastoista,

- erilaisten liike- tai kauppakeskusten tiloista,
- Espoon kaupungin info-pisteistä

Riittävästi tilaa ja vaalitoimitsijoita

Ennakoäänestystilan tulee olla riittävän suuri, jotta äänestys voidaan toimittaa sujuvasti ja luotettavasti eli vaalisalaisuus, vaalivapaus ja vaalirauha turvaten (vaalilaki 56 § 2 mom.). Tilaan tulee voida sijoittaa tarpeellinen määrä äänestäjän henkilöllisyyden tarkastus- ja äänestyslipun antopisteitä, äänestyskoppeja sekä äänestyksen vastaanottopisteitä. Tilan tulee olla siten mitoitettu ja siten järjestetty, että ruuhkaa ja jonoja syntyy mahdollisimman vähän.

Usein ruuhkat syntyvät siitä, että ennakoäänestyspaikka on sijoitettu sellaiseen tilaan, johon mahtuu liian vähän äänestyskoppeja ja äänestyksen vastaanottopisteitä ja/tai siitä, että ennakoäänestyspaikassa on muista syistä liian vähän vaalitoimitsijoita nimenomaan äänestyksen vastaanottopisteissä.

Ennakoäänestyksessä aikaa ei yleensä vie äänestäjän äänestyskopissa käynti, vaan sen jälkeinen vaalitoimitsijan kanssa asiointi (vaalitoimitsija leimaa äänestyslipun, lippu suljetaan vaalikuoreen, vaalikuori ja lähetekirje suljetaan lähetekuoreen sekä äänioikeusrekisteriin tehdään merkintä siitä, että äänestäjä on äänestänyt). Kuntien tulee huolehtia siitä, että vastaanottopisteitä on riittävästi. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että ennakoäänestyspaikassa tulee olla riittävästi henkilöstöä ja että ennakoäänestyspaikka sijoitetaan riittävän suureen tilaan, jotta äänestystoimitus sujuu äänestäjän kannalta mahdollisimman joutuisasti ja vaivattomasti.

Tuleviin vaaleihin pyritään lisäämään tietokoneiden määrää ennakoäänestyspaikoilla, jotta asiointi vaalitoimitsijoiden kanssa sujuisi joutuisammin.

Vammaisten huomioon ottaminen

Liikuntavammaisten ja muiden liikuntaesteisten ennakoäänestämismahdollisuuksiin on kiinnitettävä huomiota. Mahdollisuuksien mukaan olisi esimerkiksi vammaisten käyttämille kulkuvälineille pyrittävä varaamaan pysäköintitilaa ennakoäänestyspaikan välittömässä läheisyydessä ja järjestämään heidän avustamisensa äänestyspaikan ulko- ja sisäpuolella. Äänestyspaikalla mahdollisesti olevat kynnykset ja portaat on varustettava esimerkiksi sellaisella luiskalla, että sähkökäyttöistä pyörätuolia käyttävillä on esteetön pääsy äänestystilaan.

Ennakoäänestyspaikan aukiolopäivät ja -kellonajat

Vaalilain 47 §:n mukaan kotimaan yleinen ennakoäänestyspaikka on ennakoäänestystä varten avoinna kaikkina ennakoäänestyksen ajanjakson päivinä, jollei kunnanhallituksen päätöksellä erityisistä syistä toisin määrätä. Erityinen syy järjestää ennakoäänestys jossain paikassa vähempänä kuin seitsemänä päivänä voi olla lähinnä kunnan jonkin alueen vähäiseksi arvioitu äänestäjämäärä. Jokaisessa kunnassa tulisi kuitenkin olla vähintään yksi yleinen ennakoäänestyspaikka, joka on avoinna kaikkina ennakoäänestyspäivinä.

Vaalilain 48 §:n (28.6.2013/496) mukaan kunnanhallitus määrää myös ennakoäänestyspaikan päivittäiset aukioloajat, kuitenkin niin, että ennakoäänestyspaikka ei saa olla avoinna ennen klo 8:aa eikä klo 20:n jälkeen, eikä lauantaisin tai sunnuntaisin ennen klo 9:ää, eikä klo 18:n jälkeen.

Ennakoäänestysaktiivisuus aiemmissa vaaleissa

Presidentinvaalissa 2018 ennakkoon äänesti 32,6 % (62 731) ja vaalipäivänä 41,8 % (80 276) eli yhteensä 74,4 % (143 007). Äänioikeutettujen lukumäärä oli 192 252.

Europarlamenttivaaleissa 2019 ennakkoon äänesti 23,2 % (45 728) ja vaalipäivänä 30,9 % (60 780) eli yhteensä 54,1 % (106 508). Äänioikeutettujen lukumäärä oli 196 722.

Eduskuntavaaleissa 2023 ennakkoon äänesti 37,8 % (77 340) ja vaalipäivänä 39,8 (81 342) eli yhteensä 77,6 % (158 682). Äänioikeutettujen määrä oli 204 404.

Äänioikeutetuista ja äänestäneistä on vähennetty ulkomailla asuvat suomalaiset.

Ehdotetut ennakoäänestyspaikat

Ehdotuksena on, että kaupunki järjestää kolmetoista yleistä ennakoäänestyspaikkaa. Kahdeksan ennakoäänestyspaikkaa olisi kaupungin omia toimipaikkoja: Espoon kulttuurikeskus Tapiolassa, Espoonlahden Lippulaivan Espoo-info, Kalajärven, Leppävaaran ja Matinkylän asiointipisteet; Entressen kirjasto Espoon keskuksessa; Kaukalahden kirjasto sekä Viherlaakson koulu ja lukio. Lisäksi ennakoäänestyspaikkoina olisivat Harald Herlin - oppimiskeskus Otaniemessä, Olarin Prisma, Kauppakeskus Ainoa Tapiolassa, Kauppakeskus Sello Leppävaarassa sekä Kauppakeskus Lippulaiva Espoonlahdessa.

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	27/65
Keskusvaalilautakunta	§ 24	28.09.2023
Kaupunginhallitus	§ 271	09.10.2023

Harald Herlin -oppimiskeskus veloittaa talon aukioloaikojen ulkopuolella henkilökuntakulun, joka on lauantaisin 60 euroa tunnilta ja sunnuntaisin 80 euroa tunnilta. Hintoihin lisätään arvonnisävero 24 %.

Ennakkoäänestyspaikkojen aukioloajoiksi ehdotetaan arkipäivien osalta pääsääntöisesti klo 9-20. Myös lyhyempiä aukioloaikoja on osassa paikkoja. Lauantaina ennakkoäänestys alkaisi pääsääntöisesti lauantaisin klo 10 ja päättyisi klo 16. Sunnuntaisin ennakkoäänestys toimitettaisiin klo 12-16 välisenä aikana.

Kauppakeskukset edellyttävät sopimuksen tekemistä ennakkoäänestyspaikoista. Prosessin sujuvoittamiseksi on järkevää valtuuttaa keskusvaalilautakunnan sihteerin allekirjoittamaan kyseiset sopimukset. Vuokraa ennakkoäänestyspaikoista ei makseta.

Päätöshistoria

Keskusvaalilautakunta 28.09.2023 § 24

Päätösehdotus

Esittelijä
Keskusvaalilautakunnan sihteerin Aaltonen Matti

Keskusvaalilautakunta ehdottaa, että kaupunginhallitus määrää liitteen mukaisesti vuoden 2024 presidentinvaalin, mahdollisen toisen vaalin ja europarlamenttivaalien yleiset ennakkoäänestyspaikat Espoossa.

Keskusvaalilautakunta ehdottaa, että kaupunginhallitus valtuuttaa keskusvaalilautakunnan sihteerin allekirjoittamaan tarvittavat sopimukset ennakkoäänestyspaikkojen käyttämisestä.

Käsittely

Päätös

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätöshistoria

Liitteet

- 1 Espoon ennakkoäänestyspaikat vuoden 2024 presidentinvaalissa ja europarlamenttivaaleissa

Oheismateriaali

Tiedoksi

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	28/65
Keskusvaalilautakunta	§ 25	28.09.2023
Kaupunginhallitus	§ 272	09.10.2023

Asianumero 3177/00.00.00/2023

Kaupunginhallitus 09.10.2023 § 272

§ 272

Vaalipäivän äänestyspaikat vuoden 2024 presidentinvaalissa ja europarlamenttivaaleissa

Valmistelijat / lisätiedot:
Aaltonen Matti

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Kaupunginhallitus määrää liitteen mukaisesti vuoden 2024 presidentinvaalin, mahdollisen toisen vaalin ja europarlamenttivaalien vaalipäivien äänestyspaikat.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Presidentinvaalin vaalipäivä on 28.1.2024 ja mahdollisen toisen vaalin vaalipäivä on 11.2.2024.

Europarlamenttivaalien vaalipäivä on 9.6.2024.

Valtuuston päätöksen 17.8.2020 § 123 Espoon kaupunki jakautuu 71 äänestysalueeseen. Äänestysaluejako on tullut voimaan 1.1.2021.

Vaalilain 9 §:n 3 momentin mukaan jokaisella äänestysalueella on kaupunginhallituksen päätöksellä määrätty vaalipäivän äänestyspaikka. Erityisistä syistä äänestyspaikka voidaan sijoittaa äänestysalueen tai kunnankin ulkopuolelle, jollei siitä aiheudu äänestäjille kohtuutonta haittaa.

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	29/65
Keskusvaalilautakunta	§ 25	28.09.2023
Kaupunginhallitus	§ 272	09.10.2023

Oikeusministeriön kuntakirjeen 2.6.2023 mukaan vaalipäivän äänestyspaikat on merkittävä oikeusministeriön vaalitietojärjestelmään viimeistään perjantaina 3.11.2023 klo 12.

Päätösehdotuksessa esitetyt äänestyspaikat ovat pääosin vakiintuneita ja äänestäjille tuttuja.

Päätöshistoria

Keskusvaalilautakunta 28.09.2023 § 25

Päätösehdotus

Esittelijä
Keskusvaalilautakunnan sihteeri Aaltonen Matti

Keskusvaalilautakunta ehdottaa kaupunginhallitukselle, että se määrää liitteen mukaisesti vuoden 2024 presidentinvaalin, mahdollisen toisen vaalin ja europarlamenttivaalien vaalipäivien äänestyspaikat.

Käsittely

Päätös

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätöshistoria

Liitteet

- 1 Vaalipäivän äänestyspaikat vuoden 2024 presidentinvaalissa ja europarlamenttivaaleissa

Oheismateriaali

Tiedoksi

Espoon kaupunki
Kaupunginhallitus

Pöytäkirja
§ 273

30/65
09.10.2023

Asianumero 2847/00.04.00/2023

Kaupunginhallitus 09.10.2023 § 273

§ 273

Työllisyysalueen muodostamista ja yhteistä toimielintä koskeva yhteistoimintasopimus Espoon kaupungin ja Kauniaisten kaupungin välillä (KV-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Kaukonen Katariina
Skyttä Samuli
Sipilä Hilla-Maaria
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto

1
hyväksyy liitteen mukaisen työllisyysalueen muodostamista ja yhteistä toimielintä koskevan yhteistoimintasopimuksen Espoon kaupungin ja Kaunaisten kaupungin välillä

2
valtuuttaa kaupunginjohtajan tai määräämänsä allekirjoittamaan edellä mainitun yhteistoimintasopimuksen ja tekemään siihen teknisluontoisia muutoksia.

3
merkitsee tiedoksi saadun selvityksen työvoimapalvelujen järjestämisestä koskevasta suunnitelmasta.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Työvoimapalvelut siirtyvät kunnille ja niiden muodostamille työllisyysalueille 1.1.2025. Kuntien järjestämisvastuulle kuuluvista julkisista

työvoimapalveluista ja niihin liittyvistä tehtävistä säädetään työvoimapalveluiden järjestämisestä annetussa laissa (Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä, 380/2023).

Kaupunginhallitus on 28.08.2023 § 213 päättänyt, että Espoon kaupungin ja Kauniaisten kaupungin muodostamaa työllisyysaluetta lähdetään valmistelemaan vastuukuntamallilla. Kauniaisten kaupunginhallitus on käsitellyt työllisyysalueen järjestäytymisvaihtoehtoja kokouksessa 04.09.2023 § 134 ja merkinnyt tiedoksi saadun selvityksen valmistelun tilasta.

Työllisyysalueen kuntien yhteistoiminnassa on kysymys kuntien lakisääteisestä yhteistoiminnasta. Kuntalain 8 §:n mukaan lakisääteisessä yhteistoiminnassa järjestämisvastuu on kunnan puolesta toisella kunnalla, ns. vastuukuntamalli, tai kuntayhtymällä. Kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti valmistelua on jatkettu vastuukuntamallin pohjalta.

Työllisyysalueen kuntien on toimitettava sopimus työvoimaviranomaisen tehtävää hoitamaan perustettavasta yhteisestä toimielimestä sekä työvoimapalvelujen järjestämisestä kertova suunnitelma työ- ja elinkeinoministeriöön 31.10.2023 mennessä.

Yhteistoimintasopimuksen sisältö

Kuntalain 51 § mukaan kunta voi hoitaa tehtävää yhden tai useamman kunnan puolesta siten, että kunnilla on yhteinen toimielin, joka vastaa tehtävä hoitamisesta.

Kuntalain 52 §:ssä säädetään, mistä yhteistä toimielintä koskevassa sopimuksessa tulee vähintään määrätä:

1. yhteisen toimielimen tehtävistä sekä tarvittaessa kuntalain 8 §:ssä tarkoitettun järjestämisvastuun siirtymisestä;
2. yhteisen toimielimen kokoonpanosta ja muiden kuntien oikeudesta valita toimielimen jäseniä;
3. kustannusten perusteista ja jakautumisesta;
4. sopimuksen voimassaolosta ja irtisanomisesta.

Päätösehdotuksessa esitetään, että valtuuston hyväksyisi vastuukuntamallin edellyttämän työllisyysalueen yhteistä toimielintä koskevan yhteistoimintasopimuksen.

Yhteinen toimielin

Yhteisenä toimielimenä toimisi kaupunginhallituksen alainen jaosto.

Yhteisessä toimielimessä olisi seitsemän (7) jäsentä ja kullakin jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Espoo nimeäisi yhteiseen toimielimeen viisi (5) jäsentä ja varajäsentä ja Kauniainen nimeäisi kaksi (2) jäsentä ja varajäsentä.

Kyseisen toimielimen perustamista ja sen toimintaa ja tehtäviä varten tarvittavat hallintosäätömuutokset tuodaan valtuustolle päätettäväksi vuoden 2024 aikana.

Kustannusten jakoperusteet

Yhteistoimintasopimuksen mukaisesti työllisyysalueen käyttötalouden kustannukset jaettaisiin sopijakunnille vuosittain yhteisvastuullisesti käyttäen valtionosuuksien määräytymisen kriteereitä.

Laskennassa käytettävät kriteerit ja niiden tilastot perustuvat valtiovarainministeriön viimeksi vahvistamiin kuntien peruspalveluiden valtionosuuden laskentatekijöihin.

Sopijakunnille tuotettujen TE-palveluiden nettokustannukset jaetaan sopijakunnille seuraavasti:

- Toteutuneista kustannuksista 50 % kohdennetaan sopijakuntien 18–64-vuotiaiden suhteellisten osuuksien perusteella 50 % sopijakuntien työttömien (laaja käsite) määrän suhteellisten osuuksien perusteella.
- Sopijakuntien 18–64-vuotiaiden sekä työttömien (laaja käsite) suhteelliset osuudet määräytyvät sopimuksen piiriin kuuluvien kuntien yhteenlasketusta kokonaismäärästä.

Työvoimapalvelujen järjestämistä koskeva suunnitelma

TE24-uudistuksen tavoitteena on tuoda työvoimapalvelut osaksi kunnan elinvoimatyötä sekä tuottaa tehokkaampia ja saavutettavampia työvoimapalveluja. TE24-uudistuksen myötä valtiolta kunnille siirtyy noin 100 erilaista TE-toimistojen, ELY-keskusten ja KEHA-keskuksen palvelua ja tehtävää. Lisäksi siirtyvät siirtyvien palveluiden hankinta- ja maksatustehtävät. Rakennemuudistuksella on vaikutuksia paitsi lakisääteisiin viranomaistehtäviin, myös toimintaympäristöön,

kumppanuuksiin ja muihin työllisyyttä edistäviin palveluihin. Näiden lisäksi uudistuksella on merkittäviä vaikutuksia kuntien talouteen ja sen ennakkointiin. Uudistuksen myötä nykymuotoiset TE-toimistot lakkautetaan ja toimistojen henkilöstö siirtyy kuntien palvelukseen liikkeenluovutuksella ns. vanhoina työntekijöinä. Tämän hetken arvion mukaan Espoon ja Kauniaisten muodostamalle työllisyysalueelle siirtyisi henkilöstöä TE-uudistuksen myötä noin 240.

Työvoimapalvelujen järjestäminen ja muut työvoimapalveluihin liittyvät lakisääteiset tehtävät muodostavat kunnille uuden valtionosuustehtävän. Siirtyvien työvoimapalvelujen osalta yleiskatteisia valtionosuuksia maksetaan kunnan työikäisen väestön (18–64-vuotiaat) sekä työttömien määrän perusteella. Työttömien määrä lasketaan laajan työttömyyden perusteella, jolloin mukaan lasketaan myös työvoimapalvelujen piirissä olevat työttömät sekä palkkatuella työskentelevät. Näiden uusien valtionosuuskriteerien lisäksi vieraskielisyyden perusteella kohdennetaan työttömien kotoutumiskoulutuksen kustannuksia vastaava rahoitus. Kunnan vastuu työttömyysturvasta aikaistuu nykyisestä ja yksittäisen kunnan rahoitusosuus muuttuu sekä työttömien määrän että työttömyyden keston mukaan.

Järjestämissuunnitelmasta käy ilmi Espoon työllisyysalueen lakisääteisten tehtävien hoitamiseen varattavat taloudelliset ja henkilöstövoimavarat sekä niiden kohdentuminen; palvelujen tuottamista ja kohdentamista koskevat ratkaisut; toimipisteiden määrä ja sijoittuminen; yhteistyötahot ja -muodot; työperäisen maahanmuuton, työvoiman ja työpaikkojen kohtaannon sekä työvoiman liikkuvuuden edistäminen; ja varautuminen rakennemuutostilanteisiin.

Taloudellisten ja henkilöstövoimavarojen määrää ja kohdentumista koskevat tiedot edistävät kokonaiskuvan saamista Espoon ja Kauniaisten muodostaman työllisyysalueen suunnitelmasta palvelujen järjestämiseksi. Kohdentumisella kuvataan sitä, mihin toimintoihin ja palveluihin henkilöstön työpanosta on tarkoitus käyttää ja miten sen osalta on huomioitu alueen työvoimapohja. Resurssien osalta on huomattava, että työvoimapalveluihin varattavia resursseja käytetään myös työllistymisen monialaisesta edistämisestä annetussa laissa (381/2023, TyM-laki) tarkoitettuihin työvoimaviranomaisen tehtäviin sekä kotoutumislain mukaisiin tehtäviin. Se, mikä osuus resursseista käytetään työllistymistä edistävään monialaisen tuen yhteistoimintamalliin, tarkentunee kuitenkin vasta TyM-laissa tarkoitetussa yhteistyösopimuksessa.

Palvelujen tuottamista ja kohdentamista koskevat ratkaisut koskevat kuntalaissa tarkoitettua viranomaistoimivallan siirtoa ja sitä, miltä osin työllisyysalue tuottaa järjestämislaissa ja kotoutumislaissa tarkoitettuja palveluita itse ja miltä osin se hankkii palveluita. Tämän osa-alueen osalta dokumentissa kuvataan myös, millaisina alueellisina kokonaisuuksina palvelut ja mahdolliset hankinnat toteutetaan ja miten mahdollisiin

ylialueellisiin ja valtakunnallisiin hankintatarpeisiin vastataan. Palvelujen kohdentamisen osalta kuvataan pääpiirteissään, miten eri kohderyhmät on tarkoitus huomioida palvelujen tuottamisessa. Huomiota on kiinnitetty erityisesti siihen, miten haavoittuvat kohderyhmät, kuten nuoret, maahanmuuttajat ja kotoutujat sekä pitkäaikaistyöttömät on huomioitu palvelujen tuottamisessa. Suunnitelmassa kuvataan, miten nämä toimintamuodot kytketään työvoimaviranomaisen palvelujen tuottamiseen. Lisäksi kuvataan, miten työnantajapalvelut on tarkoitus järjestää.

Työvoimapalvelujen palveluverkoston kokonaiskuvan saamiseksi järjestämissuunnitelmassa kuvataan toimipisteiden määrä ja sijoittuminen. Toimipisteiden toimintaperiaatteita tai -kanavia ei kuitenkaan kuvata tässä dokumentissa, sillä ne vaativat vielä työllisyysalueen yhteisen palvelustrategian jatkotyöstämistä.

Työllisyysalueen yhteistyötahojen ja -muotojen kuvaamisen tarkoituksena on työllisyydenhoidon ja kotoutumisen edistämiseen liittyvän laajemman kokonaisuuden hahmottaminen, ja valmistelutyön edetessä myös yhteyksien luominen muihin toimijoihin työllisyysalueen toiminnan suunnitteluvaiheesta lähtien. Järjestämissuunnitelmassa kuvataan järjestämislain 9 §:n mukaisten yhteistyötahojen lisäksi yrityspalveluorganisaatioiden, yksityisten palveluntarjoajien ja kunnan muiden toimialojen kanssa tehtävää yhteistyötä. Järjestämislain 5 §:n 2 momentin mukaan julkisten työvoimapalvelujen järjestämisessä on huolehdittava erityisesti heikossa työmarkkina-asemassa olevien työllistymisen edistämisestä. Espoon työllisyysalueella heikossa työmarkkina-asemassa olevia ovat nuoret ja maahanmuuttajat, joiden työttömyys on pitkittynyt. Järjestämissuunnitelmassa kuvataan tarkemmalla tasolla näiden kohderyhmien työllistymisen edistämisestä Espoon työllisyysalueella.

Työperäisen maahanmuuton sekä kohtaannon ja työvoiman liikkuvuuden edistäminen ovat teemoja, jotka vaativat yliajallisia toimia. Suunnitellut toimet kuvataan järjestämissuunnitelmassa niiltä osin kuin mahdollista syyskuussa 2023. Espoon työllisyysalueen on työvoimapalveluista vastaavana tahona edistettävä myös työvoiman ammatillista, alueellista ja kansainvälistä liikkuvuutta, jotta osaavan työvoiman saatavuus ei muodostu yrityksille ja Suomen kestäväälle kasvulle esteeksi. Järjestämissuunnitelmassa kuvataan, millaisilla toimenpiteillä työllisyysalue aikoo varmistaa alueellisen liikkuvuuden ja yliajallisen kohtaannon sekä edistää kansainvälistä rekrytointia.

Työllisyysalueen tehtävänä on edistää ja edesauttaa työvoiman liikkuvuutta myös työllisyysalueiden välillä (kansallisesti). Järjestämissuunnitelmassa tuodaan tästä syystä ilmi, miten rakennemuutostilanteessa edistetään työvoiman liikkuvuutta Espoon työllisyysalueella. Järjestämissuunnitelmassa on kuvaus työllisyysalueen ennakoivista toimista mahdollisen negatiivisen tai positiivisen rakennemuutoksen osalta.

Espoon kaupunki
Kaupunginhallitus

Pöytäkirja
§ 273

35/65
09.10.2023

Alueen yhteistyömalli elinvoiman ja työllisyyden vahvistamiseksi ja ylläpitämiseksi rakennemuutostilanteessa kuvataan keskeisten sidosryhmien välillä. Lisäksi kuvataan, millä konkreettisilla toimenpiteillä Espoon työllisyysalue aikoo varautua mahdollisiin rakennemuutostilanteisiin. Työvoimapalvelujen rahoitusmalli vahvistaa jossain määrin talouden suhdanteiden muutosten vaikutuksia kuntien talouteen.

Järjestämissuunnitelmassa kuvattujen sisältöjen täsmentäminen ja järjestämislain mukainen valmistautuminen Espoon työllisyysalueella jatkuu lokakuusta 2023 vuoden 2024 joulukuuhun tulevan työllisyysalueen palvelustrategian mukaisena jatkovalmisteluna.

Päätöshistoria

Liitteet

- 1 Työllisyysalueen muodostamista ja yhteistä toimielintä koskeva yhteistoimintasopimus Espoon kaupungin ja Kauniaisten kaupungin välillä LUONNOS

Oheismateriaali

- Työllisyysalue Espoo-Kauniainen järjestämissuunnitelma 9.10.23

Tiedoksi

Kauniaisten kaupunki

Espoon kaupunki
Kaupunginhallitus

Pöytäkirja
§ 274

36/65
09.10.2023

Asianumero 3208/02.05.07/2023

Kaupunginhallitus 09.10.2023 § 274

§ 274

Kaupungin omavelkaisen takauksen myöntäminen Finnoon Pysäköinti II Oy:lle pysäköintirakennushanketta varten otettavalle lainalle (Kv-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Arolainen Eveliina
Nieppola Tommi
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto

1

myöntää Finnoon Pysäköinti II Oy:lle pysäköintirakennushanketta varten otettavalle lainalle kaupungin 100 prosentin omavelkaisen takauksen yksilöidystä päävelasta ja sen liitännäiskustannuksista (korot, viivästyskorot, kulut ja maksut) seuraavasti:

Lainan saaja: Finnoon Pysäköinti II Oy.

Lainan antaja: kilpailutuksen perusteella.

Lainan määrä: enintään 9 020 000 euroa, yhtenä tai useampana eränä.

Laina-aika: 10 vuotta lainan nostamisesta. Takaus on voimassa korkeintaan 6 kuukautta laina-aikaa pidempään.

Lyhennykset: tasalyhennykset, lainan lyhennysvapaata enintään 1 vuotta lainan ensimmäisestä nostosta.

Lainan korkoperuste: 3 kk:n, 6 kk:n tai 12 kk:n euribor korkosuojauksella tai ilman tai kiinteä tai muu yleisesti käytössä oleva viitekorko

Takausprovisio: takauksista peritään takausprovisiota 0,3 % p.a. laskettuna lainan keskisaldolle.

2

valtuuttaa kaupunginjohtajan sopimaan sellaisista vähäisistä päävelan ehtojen muutoksista, joihin vaaditaan takaajan suostumus. Tällaisia vähäisiä muutoksia voivat olla esim.:

- lainan lyhennys- ja korkoerien maksujakson muuttaminen siten, ettei alkuperäinen takaisinmaksuaika muutu,
- viitekoron muuttaminen,
- marginaalin muuttaminen.

3

päättää, että takauksen vakuudeksi kaupungin tulee saada kiinteistökiinnitys kiinteistön maanvuokraoikeuteen ja koko rakennettavaan pysäköintirakennukseen, jonka suuruus on 1,3 kertaa taattavan lainan määrä.

Käsittely

Olli Isotalo poistui esteellisenä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. (Finnoon Pysäköinti II Oy:n hallituksen jäsenyys, HallL 28.1 § 5-kohta)

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Hankekuvaus

Espoon kaupungin 100 % omistama Finnoon Pysäköinti II Oy rakennuttaa uudisrakennuksena pysäköintilaitosrakennuksen Finnoon Djubsundsbäckenin kaava-alueelle, Espoon kaupungilta vuokratulle LPA-tontille 49-31-150-1, kortteliin 31150, osoitteeseen Lapintilankatu, 02260 Espoo. Yhtiön tarkoituksena on maanvuokrasopimuksen perusteella hallita kiinteistöä sekä omistaa ja hallita kiinteistöllä sijaitsevaa pysäköintirakennusta, jossa yhtiö harjoittaa maksullista osakaspysäköintiliiketoimintaa.

Hanke käsittää Finnoon Djubsundsbäckenin pysäköintilaitos 2:n, mikä sijaitsee kaava-alueen länsiosassa, Hyljetien ja Lapintilankadun

kulmauksessa. Hanke on suunniteltu voimassa olevan asemakaavan mukaan vähäisin metrokuilun edellyttämin poikkeuksin. Pysäköintilaitos on pinta-alaltaan 8 980 brm² ja tilavuudeltaan 37 000 brm³ ja siinä on 315 pysäköintipaikkaa. Kaavan määräysten ja ennustetun asuntomäärämahdollisuuden mukaan alueelle tarvitaan asuntorakentamiseen 230–320 kappaletta pysäköintipaikkoja.

Hanke toteutetaan KVR urakkana pohjautuen tilaajan laatimiin viitesuunnitelmiin ja teknisiin laatumäärittämiin. Pysäköintitalon suunniteltu valmistuminen on elokuussa 2024 ja se tulee mahdollistamaan alueen asukkaiden asukaspysäköinnin. Alkuvaiheessa pysäköintitaloa voidaan käyttää myös tietyssä määrin alueen työmaahenkilöstön pysäköintiin. Hankkeen kustannusarvio on 8,2 milj. euroa (alv 0 %).

Hankkeen rahoitus

Finnoon Pysäköinti II Oy on päättänyt hakea Espoon kaupungin takausta pysäköintirakennushankkeen lainarahoitukselle, enintään 9,02 milj. euroa.

Finnoon Pysäköinti II Oy maksaa lainan takaisin Espoon kaupungin yhtiöön tekemillä vastikkeettomilla sijoituksilla yhtiön sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Espoon kaupunki saa rahat sijoituksiin yhtiön osakkeiden myynneistä. Espoon kaupungin tarkoituksena on myydä yhtiön osakkeet Finnoon alueelle rakennettaville asunto-osakeyhtiöille pysäköintiä varten.

Takauksen arviointi kuntalain 129 §:n ja EU:n valtiontukisäännösten nojalla

Kunta voi myöntää kuntalain 129 §:n mukaan takauksen kilpailutilanteessa markkinoilla toimivan yhteisön velasta, jos yhteisö kuuluu kuntakonserniin. Espoon kaupunki omistaa Finnoon Pysäköinti II Oy:n 100 prosenttisesti ja yhtiö kuuluu siten Espoon tytäryhteisönä Espoo-konserniin kuntalain 6 §:n mukaisesti.

Kuntalain 129 §:n mukaan kunnan myöntämä takaus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää takausta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla. Takaukseen ei saadun selvityksen mukaan sisälly merkittävää taloudellista riskiä, takaus ei vaaranna Espoon kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä ja Espoon kaupungin edut turvataan riittävän kattavilla vastavakuuksilla. Takaus voidaan näin ollen kuntalain mukaisesti myöntää.

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT 107 artiklan 1 kohta) mukaan: "1. Jollei perussopimuksissa toisin määrätä, jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla

jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan."

EU:n valtiontukisääntöjä näin ollen sovelletaan, jos kaikki seuraavat valtiontuen tunnusmerkit täyttyvät: 1) julkisia varoja kanavoidaan julkisiin tai yksityisiin yrityksiin; 2) etu on valikoiva eli kohdistuu vain tiettyihin yrityksiin; 3) toimenpide vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla tuensaajaa ja 4) toimenpide vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Komissio on antanut tiedonannon (EUVL 2016/C 262/01) valtiontuen käsitteestä. Siinä muun muassa todetaan (kohta 196), että komissio on useissa päätöksissä katsonut asiaan liittyvien erityisolosuhteiden vuoksi, että toimenpiteellä oli puhtaasti alueellinen vaikutus, eikä se näin ollen vaikuttanut jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Komissio on näissä tapauksissa varmistanut erityisesti, että tuensaaja toimitti tavaroita tai palveluja rajatulle alueelle jäsenvaltiossa eikä todennäköisesti houkutelut asiakkaita muista jäsenvaltioista ja että ei ole ollut mahdollista tietää ennakoita, että toimenpiteen vaikutus rajat ylittävien investointien tai sijoittautumisen edellytyksiin ei olisi pelkästään marginaalinen.

Toimenpiteen vaikutukset ovat puhtaasti alueellisia. Takaus ei näin ollen vaikuta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. EU:n valtiontukisäännökset eivät siis tässä tapauksessa sovellu.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

- Finnoon Pysäköinti II Oy takaushakemus 22.9.2023
- Hankekuvaus

Tiedoksi

Espoon kaupunki
Kaupunginhallitus

Pöytäkirja
§ 275

40/65
09.10.2023

Asianumero 3122/10.00.01/2023

Kaupunginhallitus 09.10.2023 § 275

§ 275

Määräalojen ostaminen kiinteistöistä Otaniemessä

Valmistelijat / lisätiedot:
Elfvengren Ilkka

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus

1
päättää, että Espoon kaupunki ostaa Senaatti-kiinteistöiltä noin 29,7 hehtaarin määräalan kiinteöstä 49-418-1-859, noin 659 m2 määräalan kiinteöstä 49-418-11-558 ja noin 310 m2 määräalan kiinteöstä 49-10-9-1 kokonaiskauppahinnalla 1,5 miljoona euroa,

2
oikeuttaa kaupunkiympäristön toimialajohtajan allekirjoittamaan yksityiskohtaiset kauppaehdot sisältävän kauppakirjan liitteineen, ja tekemään niihin teknislouhteisia korjauksia,

3
päättää, että ostopäätös on voimassa 15.12.2023 saakka.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Senaatti-kiinteistöt (myöhemmin ”Senaatti”) omistaa Otaniemessä sijaitsevat kiinteistöt 49-418-1-859, 49-418-1-1558 ja 49-10-9-1. Kaupan kohteena olevat määräalat on osoitettu alueen asemakaavoissa Maarinsolmun liikennealueeksi, Otaniemen rantaraitin puistoalueeksi, Otarannan venesataman alueeksi ja pieniltä osin Otarannassa pysäköintialueeksi. Kyseistä pysäköintialuetta ei ole koskaan toteutettu.

Kaupan kohteena on lisäksi yksi asemakaavoittamaton alue, joka on yleiskaavassa osoitettu merkinnällä PY julkisten palveluiden korttelialueeksi. Kaupan kohteena olevien alueiden nykyinen maankäyttö ei palvele Senaatin tarpeita eikä tavoitteita. Alueiden maankäyttö on säilymässä toistaiseksi ennallaan, jolloin alueet soveltuvat paremmin kaupungin omistukseen. Tämän takia kaupunki on neuvotellut Senaatin kanssa alueiden ostamisesta.

Senaatti on vuokrannut venesataman alueen Otaniemen venekerholle. Venekerho on toiminut alueella 60-luvulta lähtien lyhytaikaisilla vuokrasopimuksilla. Vesiliikuntakeskus Oy on vuokrannut venesataman viereisestä puistoalueesta tilapäisluonteisesti noin 500 m² alueen kirkkoveneiden säilyttämiseksi, ja samalla alueella toimii myös Espoon soutajat ry. Soutajat harjoittavat Laajalahdella kilpa- ja harrastemuotoista soutua seuran omalla kalustolla sekä seuran jäsenten omilla veneillä. Senaatti siirtää venekerhon ja vesiliikuntakeskuksen vuokrasopimukset kaupungille kaupan yhteydessä. Venekerhon vuokrasopimus on päättymässä 2024 ja vesiliikuntakeskuksen 2023 syksyllä. Kaupunki tulee vuokraamaan alueet venekerholle ja vesiliikuntakeskukselle erillisen päätöksen mukaisilla sopimuksilla siirtyvien vuokrasopimusten päättyessä.

Rantaraitin ulkoilureitit ovat valmiiksi kaupungin kunnossapidossa ja yleiseen käyttöön osoitettuina ne kuuluvat luontevasti kaupungin omistukseen. Venesatama ja sen läheisyydessä sijaitsevat soutajien tilapäiset toiminnot sopivat kaupungin hallinnoitaviksi. Venesatamalle pystytään toistaiseksi tarjoamaan nykyistä vastaavat toimintaedellytykset. Soutajien käyttämien alueiden tilapäiskäyttöä voidaan jatkaa joustavasti alueen kaavoituksen edetessä.

Kauppaan kuuluva noin 6 000 m²:n asemakaavoittamaton alue soveltuu yleiskaavan määräysten puolesta kaavoitettavaksi esimerkiksi päiväkotitontiksi. Otaniemessä vireillä oleva kaavoitus tulee lisäämään alueen asuntotarjontaa, ja monipuolistuva väestörakenne edellyttää julkisten palveluiden tarjoamista alueella.

Ostettavien alueiden pinta-ala on yhteensä 29,8 hehtaaria, josta Laajalahden vesialuetta on noin 19,5 hehtaaria. Kokonaiskauppahinnaksi on sovittu 1,5 miljoonaa euroa, joka tekee maapohjan yksikköhinnaksi noin 14,6 euroa/m². Hinnittelussa on huomioitu alueen sijainti sekä yleiskaavoissa ja asemakaavoissa osoitetut käyttötarkoitukset.

Päätöshistoria

Liitteet

- 1 Liitekartta Otaranta ei saavutettava
- 2 Liitekartta Maarinranta ei saavutettava

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

42/65

Kaupunginhallitus

§ 275

09.10.2023

Oheismateriaali

Tiedoksi

Espoon kaupunki
Kaupunginhallitus

Pöytäkirja
§ 276

43/65
09.10.2023

Asianumero 3252/11.00.01/2023

Kaupunginhallitus 09.10.2023 § 276

§ 276

Green City Accord –sitoumuksen allekirjoittaminen ja Luontoviisaat kunnat -verkostoon liittyminen

Valmistelijat / lisätiedot:
Hakala Anna
Söderman Tarja
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus

1
päättää, että Espoon kaupunki allekirjoittaa kansainvälisen Green City Accord – sitoumuksen, joka edistää EU:n kaupunkiympäristöjen vehreyttä, puhtautta ja terveellisyttä sekä ympäristödirektiivien toimeenpanoa.

2
valtuuttaa kaupunginjohtajan allekirjoittamaan sitoumuksen.

3
päättää, että Espoon kaupunki liittyy kotimaiseen Luontoviisaat kunnat - verkostoon, joka edistää toimia luontokadon hillitsemiseksi.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Green City Accord

Green City Accord (GCA) on Euroopan komission aloitteesta syntynyt verkosto, jonka tavoitteena on edistää kaupunkiympäristöjen vehreyttä, puhtautta ja terveellisyttä EU:n alueella. Green City Accordin allekirjoittamalla eurooppalaiset kaupungit sitoutuvat etsimään ratkaisuja

kiireellisimpiin ympäristöhaasteisiin ja edistämään ekologista kestävyyttä. Sitoumuksella edistetään myös EU:n ympäristödirektiivien toimeenpanoa.

Green City Accordin voivat allekirjoittaa Euroopan Unionin jäsenmaissa sijaitsevat yli 20 000 asukkaan kaupungit. Sitoumuksen on allekirjoittanut tähän mennessä noin sata eurooppalaista kaupunkia. Suomesta allekirjoittaneet ovat Helsinki, Vantaa, Tampere, Turku, Lahti, Hämeenlinna ja Lappeenranta.

Allekirjoittamalla sitoumuksen kaupunki sitoutuu edistämään ympäristöasioita viidellä eri osa-alueella:

1. Ilmanlaadun parantaminen
2. Vedenlaadun parantaminen ja vedenkäytön tehostaminen
3. Luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen ja edistäminen
4. Kiertotalouden edistäminen
5. Melun vähentäminen

Allekirjoittamalla sitoumuksen kaupunki sitoutuu asettamaan jokaisella osa-alueella lähtöarvon sekä määrittämään niille kunnianhimoiset tavoitearvot, jotka ylittävät EU:n lainsäädännön asettamat minimivelvoitteet. Tavoitteiden saavuttamiseksi toteutetaan osallistavia suunnitelmia ja ohjelmia, joiden avulla asetetut tavoitteet saavutetaan vuoteen 2030 mennessä. Toimenpiteiden edistymisestä raportoidaan Green City Accord -verkostolle ennalta määriteltujen indikaattorien avulla kolmen vuoden välein.

Kaupungit asettavat itse tavoittelemansa tavoitearvot raportoitaville indikaattoreille sekä toimenpiteet näiden tavoitteiden saavuttamiseksi. Espoossa toimintaa GCA:n eri osa-alueilla ohjaavat jo useat erilaiset toimintasuunnitelmat ja toimenpideohjelmat. Näiden olemassa olevien suunnitelmien ja ohjelmien toimenpiteet kootaan yhteen raportointia varten. Uutta toimenpideohjelmaa ei tarvita, jos sitä ei nähdä välttämättömäksi tavoitteiden saavuttamisen kannalta. Nykyiset ohjelmat sisältävät jo GCA:n osa-alueiden seurannan ja raportoinnin. Espoon tavoitearvot GCA:n indikaattoreille määritetään ympäristönsuojelun palvelualueen tukemana keväällä 2024.

Hyödyt liittymisestä

Green City Accord -sitoumuksen allekirjoittaminen tukee Espoon tavoitteita kansainvälisestä edelläkävijyydestä, tuo vaikutusmahdollisuuksia ympäristödirektiivien valmisteluun ja toimeenpanokäytäntöihin sekä vahvistaa Espoon toimijuutta kestävässä ja luonnonläheisessä kotikaupunkina. Aloitteen kautta Espoo vahvistaa sitoutumistaan ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja ympäristön puhtauden edistämiseen sekä European Green Dealin tavoitteisiin. Samalla se tuo Espoolle

kansainvälistä näkyvyyttä ja tunnustusta ympäristötyöstämme ja sen saavutuksista.

Sitoumuksen allekirjoittaneille kaupungeille on tarjolla tukea ja neuvontaa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi, ja kaupungeilla on mahdollisuus jakaa parhaita käytäntöjään ja kokemuksiaan yhdessä muiden kaupunkien edustajien kanssa. Verkosto tarjoaa tietoa myös EU:n rahoitusmahdollisuuksista kaupungin ympäristöpolitiikan kirittämiseksi.

Green City Accordin osa-alueet Espoossa

Ilmanlaadun parantaminen

Tavoite: Ilmanlaadun parantaminen mahdollisimman pian pohjaten WHO:n ohjeistukseen ja EU:n ilmanlaatustandardeihin.

Pääkaupunkiseudulla ilmanlaadun seurannasta vastaa Helsingin seudun ympäristöpalvelut HSY, joka tuottaa ja toimittaa Green City Accordin raportointiin tarvittavat tiedot kaupungeille. Ilmanlaadun parantamisen osalta Espoolla ei ole voimassa olevaa ilmansuojeluohjelmaa, sillä EU:n ilmanlaadun raja-arvot eivät ole ylittyneet. EU:n ilmanlaadun raja-arvoihin on tulossa tiukennuksia WHO:n ohjeistuksen saavuttamiseksi. Green City Accord -sitoumuksesta riippumatta Espoossa tarvitaan todennäköisesti lisätoimia, jotta raja-arvot typpidioksidille ja hengitettävälle saavutettaisiin vuoteen 2030 mennessä. Ilmanlaatuun liittyvät toimet suunnitellaan ja toteutetaan yhdessä HSY:n kanssa.

Vedenlaadun parantaminen ja vedenkäytön tehostaminen

Tavoite: Vedenlaadun parantaminen eri vesimuodostumissa (esim. järvet, purot, joet, rannikkovedet) ja kestävä vedenkäyttö.

Pääkaupunkiseudulla talous- ja jätevesien seurannasta ja niihin liittyvistä toimenpiteistä vastaa HSY, joka tuottaa ja toimittaa Green City Accordin raportointiin tarvittavat tiedot kaupungeille. Talous- ja jätevesiin liittyvät toimet suunnitellaan ja toteutetaan siten yhdessä HSY:n kanssa.

Vesiensuojelua Espoossa ohjaa mm. Vesiensuojelun toimenpideohjelma 2022–2027, jonka tavoitteena on Espoon pinta- ja pohjavesien hyvän tilan saavuttaminen ja säilyttäminen. Toimenpideohjelmassa on tunnistettu Espoon keskeiset pinta- ja pohjavesien tilaan vaikuttavat tekijät sekä toimenpiteet, joilla näiden tekijöiden haitallisia vaikutuksia pinta- ja pohjavesiin voidaan vähentää. Hulevesien hallintaa ohjaa puolestaan Hulevesiohjelma, joka esittää hulevesien kokonaisvaltaisen hallinnan periaatteet, tavoitteet ja tärkeimmät toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi. Espoo on ottanut vastaan Itämerihaasteen, jonka mukainen uusi Itämeri-toimenpideohjelma 2024–2028 on paraikaa valmisteilla.

Luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen ja edistäminen

Tavoite: Kaupunkiluonnon monimuotoisuuden suojeleminen ja parantaminen sisältäen viheralueiden määrän ja laadun kaupungissa ja urbaanien ekosysteemien vähenemisen pysäyttämisen sekä niiden ennallistamisen.

Espoon Luonnon monimuotoisuuden toimenpideohjelma asettaa Espoon luonnon monimuotoisuutta edistävälle työlle suuntaviivat vuoteen 2030 saakka. Luonnon monimuotoisuus huomioidaan lisäksi Luontoviisas Espoo -työssä, jossa laaditaan tiekartta luonnon kokonaisuuskäytön saavuttamiseksi vuoteen 2035 mennessä. Molemmat näistä perustuvat kattaviin luontopaikkatietoihin ja aineistoihin Espoon luonnon ja ympäristön tilasta.

Kiertotalouden edistäminen

Tavoite: Kiertotalouden ja jätteiden käsittelyn kehittäminen parantamalla kotitalouksien jätteidenkäsittelyä, vähentämällä jätteiden syntyä ja sijoittamista kaatopaikalle sekä lisäämällä tuotteiden uudelleenkäyttöä, korjaamista ja kierrätystä.

Pääkaupunkiseudulla jätehuollon seurannasta ja niihin liittyvistä toimenpiteistä vastaa HSY, joka tuottaa ja toimittaa Green City Accordin raportointiin tarvittavat tiedot kaupungeille. Kotitalousjätteen vähentämiseen liittyvät toimet suunnitellaan ja toteutetaan siten yhdessä HSY:n kanssa.

Kiertotalouden edistämiseksi Espoo on monella sektorilla edelläkävijä. Kaupunki on allekirjoittanut Circular Cities Declaration -julistuksen, jonka kymmenen tavoitetta edistävät merkittävällä tavalla kaupungin kiertotalouden ja kestävä kehityksen toteutumista. Kestävä purkamisen Green Deal edistää kiertotaloutta purkuhankkeissa ja hyödyntää purkamisessa vapautuvaa materiaalia edistämällä materiaalien uusiokäyttöä ja kierrättämällä purkut tuotteita. Euroopan laajuisessa CityLoops-projektissa puolestaan kehitetään innovatiivisia menettelytapoja ja työkaluja rakennus- ja purkumateriaalien sekä orgaanisen jätteen kierron suunnitteluun kaupungeissa.

Melun vähentäminen

Tavoite: Melun vähentäminen siten, että tavoitellaan WHO:n suositusten mukaista tasoa.

Espoo on tuottanut yhdessä Kauniaisten kanssa EU:n ympäristömeludirektiivin mukaisen meluselvityksen edellisen kerran vuonna 2022, ja meluntorjunnan toimintasuunnitelma vuosille 2024–2028 on paraikaa valmisteilla. GCA:n raportoinnissa tarvittavat indikaattorit tieliikenteelle löytyvät sellaisinaan Espoon ja Kauniaisten meluselvityksestä.

GCA-sitoumuksen indikaattoreiden ohjearvot ovat hyvin lähellä Suomessa kansallisesti käytössä olevia ohjearvoja (ulkotiloissa päivisin <55 dB, öisin

<50 dB ja <45 Laeq uusilla alueilla). WHO:n suosittelemat ohjearvot ovat melulähteestä riippuen välillä 40–54 dB (Lden). Meluntorjunnan toimintasuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden avulla Espoo pyrkii saavuttamaan WHO:n ohjearvot tieliikenteen melun osalta. Espoo pyrkii vähentämään altistumista raide- ja lentoliikenteen melulle.

Luontoviisaat kunnat

Luontoviisaat kunnat on Suomen ympäristökeskuksen ja Kuntaliiton perustama verkosto, jonka tavoitteena on tehostaa kuntien luontokadon hillintätoimia ja linjauksia, joilla kunta sitoutuu vähentämään oman toimintansa luontoa heikentäviä vaikutuksia ja edistämään luonnon monimuotoisuutta. Verkosto on avoin kaikille suomalaisille kunnille, jotka ovat kiinnostuneita luontokadon pysäyttämisen vauhdittamisesta.

Verkostoon liittymällä kunta sitoutuu seuraaviin kriteereihin:

- Kunta sitoutuu kuntastrategiassa tai muussa strategisessa asiakirjassa luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen.
- Kunta laatii luonnon monimuotoisuuden turvaamisen lumo-toimintaohjelman tai -strategian (kunnallinen tai alueellinen).
- Kunta perustaa työryhmän edistämään luonnon monimuotoisuutta.
- Kunta kartoittaa omistamiensa maa- ja vesialueiden arvokkaat luontokohteet.
- Kunta ottaa luonnon monimuotoisuuden huomioon omistamiensa metsien sekä hallinnoimiensa viher, virkistys- ja vesialueiden hoitokäytännöissä.
- Kunta sitoutuu lisäämään kuntalaisten ja yritysten lumo-tietoutta ja osallistamaan heitä lumo-ohjelman suunnitteluun ja toteutukseen.
- Kunta sitoutuu lisäämään henkilöstön ja kuntapäätäjien tietoisuutta luonnon monimuotoisuudesta.

Hyödyt liittymisestä

Luontoviisaat kunnat -verkostoon liittyminen osoittaa julkisesti Espoon sitoutumisen luontokadon hillitsemistä edistävään työhön ja vahvistaa mielikuvaa Espoosta kestävästä ja luonnonläheisenä kotikaupunkina. Verkoston jäsenenä Espoolla on mahdollisuus jakaa aiempaa näkyvämmiin hyviä käytäntöjään muille ja samalla kuulla muualla käytössä olevista hyvistä käytännöistä. Verkostoon liittyminen ensimmäisenä 6-kaupunkina osoittaa konkreettisesti Espoon tahtotilan toimia luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi edelläkävijänä.

Verkoston kriteerien täyttämiseksi kunta laatii vuosittain suunnitelman luonnon monimuotoisuutta edistävästä investoinneista ja muista toimenpiteistä sekä sitoutuu lisäämään kuntalaisten ja yritysten tietoa luonnon monimuotoisuudesta. Siten verkoston jäsenyys tarjoaa Espoolle mahdollisuuden lisätä suunnitelmallisesti Espoo-yhteisön tietoutta luonnon

monimuotoisuudesta sekä osallisuutta luontoa ennallistaviin toimenpiteisiin.

Luontoviisaat kunnat -verkoston kriteerien täyttyminen Espoossa

Espoo on jo strategisesti sitoutunut Espoo-tarinassa luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen. Lisäksi Espoolla on jo useita luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen tähtäviä toimintaohjelmia, muun muassa Luonnon monimuotoisuuden toimenpideohjelma (LuonTo-työ), Vesiensuojelun toimenpideohjelma, Itämeri-toimenpideohjelma sekä Ilmastonmuutoksen sopeutumisen toimenpidesuunnitelma. Toimenpiteitä luonnon kokonaisuikentymättömyyden saavuttamiseksi tullaan esittämään myös valmisteilla olevassa Luontoviisas Espoo luonnon kokonaisuikentymättömyyden -tiekartassa.

Espoossa kaupungin omistamien maa- ja vesialueiden arvokkaita luontokohteita on kartoitettu laaja-alaisesti, ja osa aineistoista on myös nähtävillä kaupungin omassa karttapalvelussa. Uhanalaisten luontotyyppejä on kartoitettu vuosina 2020–2023, ekologisen verkoston nykytilaa vuonna 2021, kaupunkipurojen tilaa 2020–2021 ja lintukosteikoiden pesimälinnustoa vuonna 2022, minkä lisäksi kaupungin toiminnassa hyödynnetään edelleen monien vanhempien selvitysten aineistoja. Vuosina 2024–2025 uudistettavan luontotietojärjestelmän avulla luontopaikkatietojen käytettävyys paranee entisestään.

Espoon omistamien metsien ja viher-, virkistys- ja vesialueiden hoitokäytännöissä luonnon monimuotoisuus huomioidaan jo nyt. Näiden hoitoa ohjaavat muun muassa Metsien ja niittyjen hoidon toimintamalli sekä Niittyjen ja avointen alueiden toimenpideohjelma.

Luontoviisaat kunnat -verkoston edellyttämänä työryhmänä toimii Luontoviisas Espoo -työryhmä, joka Espoossa jo toteuttaa verkoston asettamia tavoitteita. Luontoviisas Espoo -työ edistää Espoo-tarinan mukaisesti luonnon monimuotoisuuden kokonaisuikentymättömyyttä Espoossa. Työryhmä laatii vuosittain suunnitelman, joka osoittaa, millä toimenpiteillä ja investoinneilla kunta edistää luonnon monimuotoisuutta.

Espoossa toteutuneet merkittävimmät toimet kootaan ja julkaistaan vuosittain kaupungin verkkosivuilla. Tieto tehdyistä toimitetaan myös Luontoviisaat kunnat-verkoston tukitiimille. Valtakunnallisesti kiinnostavat luontotoimet voidaan viedä myös Luontoloikka-verkkopalveluun. Kaupungin henkilöstölle ja valtuustolle tiedotetaan vuosittain toiminnan saavutuksista.

Päätöshistoria

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

49/65

Kaupunginhallitus

§ 276

09.10.2023

Liitteet

Oheismateriaali

- Green City Accord -sitoumus_political commitment
- Green City Accord -sitoumuksen pakolliset indikaattorit
- Luontoviisaat kunnat -verkoston kriteerit

Tiedoksi

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

50/65

Kasvun ja oppimisen lautakunta
Kaupunginhallitus

§ 139
§ 277

27.09.2023
09.10.2023

Asianumero 2900/10.03.02/2023

Kaupunginhallitus 09.10.2023 § 277

§ 277

Valtuustokysymys uusien päiväkotien ja koulujen tilatehokkuudesta ja sen vaikutuksista tilojen käyttöön (Kv-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Helin Erkki
Toivonen Auli
Nääppä Roosa
Martinsen Kimmo
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kasvun ja oppimisen toimialajohtaja Rinta-Aho Harri

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Tiina Elon ja Pinja Niemisen ym. 21.8.2023 jättämään valtuustokysymyksen uusien päiväkotien ja koulujen tilatehokkuudesta ja sen vaikutuksista tilojen käyttöön sekä toteaa kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Esittelijän kokouksessa tekemät muutokset on huomioitu pöytäkirjassa.

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän kokouksessa tarkistama ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Tiina Elo ja Pinja Nieminen sekä 30 muuta valtuutettua ovat 21.8.2023 jättäneet valtuustokysymyksen, jossa esitetään seuraavat kysymykset päiväkotien ja koulujen tilatehokkuuteen ja niiden vaikutuksiin liittyen:

1. Millaista palautetta käyttäjiltä on saatu uusista koulu- ja päiväkotikohteista? Onko palautetta kerätty käyttäjiltä systemaattisesti? Miten palaute on otettu huomioon?
2. Miten varmistetaan, että uusissa tehokkaammin suunnitelluissa tiloissa pystytään organisoimaan toimintaa tarkoituksenmukaisella tavalla? Saadaanko niukemmin mitoitetuissa tiloissa riittävästi perusopetusryhmiä?

Pystytäänkö tiloja eriyttämään pienryhmäopetukseen tarpeiden mukaisesti? Onko rakennuksissa riittävästi jouston varaa?

3. Miten varmistetaan, että uusissa kumppaneiden kanssa toteutettavissa yhteistyömalleissa käyttäjän tarpeet ohjaavat suunnittelua riittävästi siten, että tiloissa pystytään toteuttamaan opetusta kasvun ja oppimisen toimialan edellyttämien pedagogisten suunnitelmien mukaisesti?

4. Miten viime aikoina valmistuneet kohteet vastaavat tulevien vuosien tarpeeseen kaupungin kasvualueilla?

5. Miten varmistetaan, että varhaiskasvatuksen palveluverkko säilyy sellaisena, että päiväkotit säilyy lähipalveluna myös tulevaisuudessa?

6. Paljonko päiväkotien pihat ovat pienentyneet per lapsi? Onko tästä kerätty palautetta? Miten pihojen pieneneminen vaikuttaa lasten liikkumiseen?

Vastausta valtuustokysymykseen käsiteltiin kasvun ja oppimisen lautakunnassa 27.9.2023 ja Svenska rum -lautakunnassa 28.9.2023.

Vastaukset on valmisteltu kasvun ja oppimisen toimialalla esikunnan tilat-palvelualueen toimesta yhteistyössä Tilapalvelut-liikelaitoksen kanssa.

1. Tilapalvelut-liikelaitos kartoittaa koulujen henkilökunnan, oppilaiden ja opiskelijoiden mielipiteitä koulurakennuksista eri tavoilla. Kohdekohtainen asiakastyytyväisyyskysely, joka lähetetään kohteen johtajalle, tehdään vuosittain kaikista kaupungin suoraomisteisista kiinteistöistä. Uusien kohteiden toteutuksen onnistumista selvitetään myös kohteen johtajan paikan päällä tapahtuvalla haastattelulla, kun kiinteistöä on käytetty noin vuoden verran. Tämä haastattelu painottuu hankkeen toteutusprosessista saatuihin havaintoihin sekä arvioihin lopputuloksen onnistumisesta. Uusiin kohteisiin ollaan kyselyissä ja haastatteluissa oltu pääasiassa tyytyväisiä. Yksittäisiä, lähinnä kiinteistön toimivuuteen arjessa, liittyviä kehityskohteita on noussut esiin.

Suunnittelupalveluissa kartoitetaan tämän lisäksi uusien koulujen toiminnallisuuteen keskittyviä käyttäjäkokemuksia noin vuoden päästä uusiin tiloihin muuttamisen jälkeen. Tämä tehdään sekä henkilökunnalle että oppilaille suunnatulla sähköisellä kyselyllä. Kyselyjen tuloksia hyödynnetään esimerkiksi uusien hankkeiden suunnittelun ohjauksessa ja suunnitteluohjeiden päivityksissä. Lisäksi uusien tilojen toiminnallisuutta arvioidaan havainnoimalla kouluarjen sujuvuutta jalkautumalla uusiin kohteisiin. Kyselyissä negatiivista palautetta on tullut, jos tilat koettiin ahtaiksi, ruuhkaisiksi tai sokkeloisiksi ja piha virikkeettömäksi. Positiivisia kommentteja ovat keränneet valoisat, uudet tilat ja pihan eri toiminnot. Tilojen toivotaan olevan kotoisia ja toimivia.

Kesällä 2022 valmistui PPP-hankkeen kohteista Pohjois-Tapiolan koulu, Perkkaan koulu ja nuorisotila, Nauriskasken koulu sekä Nöykkiönniityn päiväkotit. Kohteiden käyttäjiltä kerätään vuosittain palautetta olosuhteiden lisäksi myös palveluista. Palautekyselyssä ei suoraan kysytä

tilaratkaisuisista tai -järjestelyistä, vastaajilla on kuitenkin mahdollisuus antaa kirjallista palautetta numeerisen lisäksi.

PPP-kohteiden käyttäjäpalautteen painotettu keskiarvo kaikkien kohteiden osalta oli 3,88 (arvioasteikko 1–5) kohdekohtaisten keskiarvojen vaihdellessa 3,4:n ja 4,2:n välillä. Sisäolosuhteiden (lämpötila, valaistus, ilmanvaihto) osalta tulokset eivät olleet yhtä hyviä kuin palveluntuottajan palveluiden osalta. Vastausprosentit kohteittain jäivät mataliksi (22 %-35 %) vastauskehotuksista huolimatta. Seuraava kysely suoritetaan keväällä 2024, jolloin mukana on loputkin PPP-kohteet Kuitinmäen koulu, Kilon koulu ja päiväkotiki sekä Perkkään päiväkotiki. Palaute käsiteltiin palveluntuottajan, tilaajan (Tilapalvelut-liikelaitos) sekä käyttäjätoimialan edustajien muodostamassa yhteistoimintaryhmässä. Palveluntuottaja on käynyt palautteen läpi myös koulujen rehtoreiden ja päiväkodin johtajan kanssa. Palautteiden pohjalta on myös ryhdytty toimenpiteisiin Palveluntuottajan taholta.

Uusista koulukohteista saatua palautetta on hyödynnetty koulusuunnitteluohjeen päivityksessä, jonka yhteydessä konsultoitii laajasti mm. kehittäjäopettajia ja OPS-agentteja sekä pyrittiin huomioimaan jo saatua palautetta. Merkittävänä esille nousi tilojen läpikuljettavuuden aiheuttamat häiriöt opetukselle. Uudessa vielä luonnoksena olevassa koulusuunnitteluohjeessa onkin painotettu, että opetustiloihin tulee olla suora käynti käytäväalueelta.

Valmistuneisiin päiväkotikohteisiin tehdään tutustumiskäyntejä käyttöönoton jälkeen, joissa kuullaan palautetta tilojen ja kalusteiden toimivuudesta. Lisäksi yksiköistä on usein kysytty palautetta suunnitteluratkaisuista, esimerkiksi jos toiseen kohteeseen mietitään samankaltaista ratkaisua. Useimmiten palautteet koskevat melko yksityiskohtaisia asioita, kuten kiinteiden kalusteiden määrää, sijoituksia, kestävyyttä tai muita ominaisuuksia. Positiivista palautetta on saatu jakotilojen määrästä, jotka mahdollistavat ryhmien jakamisen ja erilaisen toiminnan. Kaikki palaute pyritään ottamaan huomioon ohjeiden päivityksessä ja uusien kohteiden suunnittelussa. Tarvittaessa ristiriitaisesta palautteesta tai priorisoitavista asioista pyritään keskustelemaan laajemmin yhteisen linjan löytämiseksi.

Tällä hetkellä on käynnissä Espoon päiväkotien suunnitteluohjeen päivitystyö, joka käynnistettiin järjestämällä työpaja aiemman suunnitteluohjeen mukaisesti toteutettujen päiväkotien yksiköiden johtajille. Työpajan perusteella isoille muutoksille suunnitteluohjeeseen tai tilojen kokoon ja määrään ei nähty tarvetta, mutta esimerkiksi joustavuutta tilojen käyttöön kaivattiin lisää. Päiväkotien suunnitteluohjeiden päivitystyön edetessä on tarkoitus kysyä näkemyksiä myös tarkempiin ohjeisiin, kuten tilojen kalustamista ja varustamista ohjaaviin tilavaatimuskortteihin.

2. Eri aikoina rakennetut koulurakennukset poikkeavat toisistaan suunnitteluratkaisuiltaan, mutta myös tilojen määrän ja koon suhteen. Kaupungin Taloudellisesti kestävä Espoo -ohjelman tavoitteena on ollut investointien pienentäminen ja asetetussa investointikatossa pysyminen, minkä saavuttamiseksi uusissa hankkeissa on pyritty mahdollisimman tilatehokkaisiin ratkaisuihin. Tilapalvelut-liikelaitos on aktiivisesti pyrkinyt hakemaan sitä raja-arvoa, jossa toiminta onnistuu, mutta ylimääräisiä neliöitä ei ole. Tässä käyttäjätoimiala on ollut mukana – tuoden samalla esiin omat osin eriävät näkemyksensä.

Tilatehokkuuden korostuminen hankkeissa on aiheuttanut sen, että osa opetustiloista on sijoittunut käytäväalueiden yhteyteen. Tällaisten tilojen käyttö varsinaisen opetusryhmän tilana ei käytännössä onnistu. Tämä vaikuttaa suoraan kohteeseen sijoitettavien ryhmien määrään, kun tavoitteena esimerkiksi alakoulujen osalta on, että jokaisella perusopetusryhmällä on mahdollisuus omaan kotiluokkaan. Uudet oppimisympäristöt poikkeavat jossain määrin vanhemmista, joskin pääosin tarjoten mahdollisuuden myös aiemman kaltaiseen toimintaan. Samalla kun uudet ympäristöt mahdollisesti luovat haasteita ne tarjoavat myös uusia mahdollisuuksia, joita ajan kanssa opitaan hyödyntämään.

Pienryhmien ja muun erityisopetuksen tarpeen kasvaessa eriyttämiseen tarkoitettujen tilojen tarve kasvaa. Uusien hankkeiden osalta tarpeen määrittely tapahtuu useita vuosia ennen kohteen käyttöönottoa. Tästä aiheutuu helposti se, että pienryhmille ei aina ole opetukseen soveltuvaa tilaa.

Eri vuosina rakentuneissa kouluissa eriyttämisen tilat ovat toteutuneet vaihtelevasti. Pienempien tilojen sijoittaminen ryhmätyöskentelyalueina auloihin tai tilalevennyksiin on ollut trendinä koulusuunnittelussa. Jos avoimia tiloja ei voida sulkea niiden käytettävyys heikkenee. Tilaratkaisuilla on merkitystä koulun mahdollisuuksiin järjestää erilaisia pedagogisia ratkaisuja ja niiden mahdollisuuksiin vastaanottaa erityisoppilaita, joiden tuki edellyttää pysyvää pienryhmäopetusta. Pienryhmätilojen määrä vaikuttaa suoraan, kuinka paljon pienryhmiä voidaan sijoittaa koulurakennukseen.

Uusissa kohteissa pyritään suunnittelussa huomioimaan riittävät eriyttämisen tilat uuden koulusuunnitteluohjeen ja mallitilaohjelmien mukaisesti. Koulukonseptin jatkokehittäminen on aloitettu Tilapalvelut-liikelaitoksen ja Kasvun ja oppimisen toimialan yhteistyönä.

3. Organisaatiomuutoksen 2021 yhteydessä kasvun ja oppimisen toimialalla työskennelleet hankesuunnittelijat, jotka vastaavat muun muassa koulujen pedagogisten suunnitelmien fasilitoinnista sekä koulujen ja päiväkotien tilasuunnittelun toiminnallisuudesta ja sen huomioimisesta hankkeen kaikissa vaiheissa, siirrettiin kaupunkiympäristön toimialan

Tilapalvelut-liikelaitoksen työntekijöiksi. Hankesuunnittelijoiden siirron yhteydessä rakennettiin malli, jossa uusien kohteiden suunnittelua ohjaavina asiakirjoina käytetään hankemuodosta riippumatta toimialan ja Tilapalvelut-liikelaitoksen yhteisesti laatimia suunnittelua ohjaavia asiakirjoja.

Hankkeiden ohjaavina asiakirjoina toimivat koulu- ja päiväkotisuunnitteluohjeet, mallitilaohjelmat ja mallitilavaatimuskortit. Koulu- ja päiväkotien suunnitteluohjeet toimivat yleisohjeena hankkeiden parissa työskenteleville suunnittelijoille, ohjeet kertovat suunnittelun yleiset periaatteet. Mallitilaohjelmat antavat perusteet hankekohtaisten tilaohjelmien laatimiseksi sekä mallitilavaatimuskortit kertovat tiloittain tilan ominaispiirteiden lisäksi tiloilta vaadittavat talotekniikkaan, rakenteisiin ja kiintokalusteisiin liittyvät tekijät. Asiakirjojen laadinta koulujen osalta on vielä osin kesken. Päiväkotien osalta on jo aiemmin laadittu suunnitteluohjeet, joiden päivitys on tällä hetkellä käynnissä. Poikettaessa suunnittelua ohjaavien asiakirjojen sisällöstä uusien tai peruskorjattavien kohteiden suunnittelussa on poikkeukset käytävä läpi ja hyväksyttävä Kasvun ja oppimisen toimialalla.

Koulujen mallitilaohjelmien laadinnassa on käytetty Tilapalvelut-liikelaitoksesta saatua lukua oppilaskohtaisen hyötyalan tavoitteellisesta enimmäismäärästä kouluissa. Tämä tavoiteluku on muodostunut PPP-hankkeen kehitysvaiheen aikana Tilapalveluiden ohjauksessa, kun asetettujen vahvojen taloustavoitteiden mukaisesti tiloille on haettu toiminnallista vähimmäiskokoa. Tässä pohjana oli myös tarveselvityksessä ilmoitettu tilakohtainen oppilasmäärä, jolle tilat mitoitettiin - myös ilmanvaihdon osalta. Suomenkielisestä perusopetuksesta saadun näkemyksen mukaan hyötyalan tavoitteellinen maksimiarvo 7,5 hym2/oppilas on turhan niukka opetuksen, varsinkin eriyttämisen tarpeisiin.

Viime aikoina saadun palautteen ja täsmentyneiden tietojen pohjalta on osoittautunut, että PPP-hankkeen jälkeen muodostuneet tavoitteelliset koulujen ja päiväkotien tunnusluvut määräysperusteineen vaativat tarkistamista ja täsmentämistä mm. niihin sisällytettävien tilojen osalta kuten myös varauduttavien ryhmäkokojen osalta. Nyt koulujen enimmäisryhmäkoko on sama kuin tavoitteellinen ryhmäkoko mikä ei lähtökohtaisesti mahdollista ajoittaista ryhmäkoon kasvua.

Uusissa kouluhankkeissa tehdään pedagoginen suunnitelma sekä suunnitelma loppukäyttäjyhteistyöstä hankkeen aikana. Pedagoginen suunnitelma toimii lähtötietona kouluhankkeen tilasuunnitteluprosessille. Pedagoginen suunnitelma kertoo, mitkä toimintamallit kyseisen koulun toimintakulttuurista siirtyvät uusiin tiloihin ja määrittää ne tarpeet, jotka korostuvat uusien tilojen käytössä. Pedagogisen suunnitelman laadinnasta vastaa Tilapalvelut yhteistyössä loppukäyttäjän ja kasvun ja oppimisen toimialan kanssa.

4. Espoon kasvu on ollut viime vuosina merkittävän suurta. Alueet eivät kuitenkaan ole kehittyneet samalla lailla, vaan palvelutarpeeseen vaikuttavat rakentamisen nopeus, olemassa oleva palveluverkko ja alueelle rakentuva rakennuskanta. Uusilla alueilla lasten suhteellinen osuus väestöstä on merkittävästi suurempi kuin vanhoilla alueilla. Espooseen on rakentumassa kokonaisia uusia kaupunginosia ilman kunnallisia palveluita. Uudet asuinalueet merkitsevät kuitenkin pysyvää tarvetta sekä varhaiskasvatukseen että perusopetuksen palveluverkkoon alueella.

Osa Espoon koulujen rakennuskannasta on vanhaa ja peruskorjaustarpeessa tai niissä on osoittautunut olevan ongelmia, joita peruskorjauksella ei pystytä kustannustehokkaasti ja luotettavasti ratkaisemaan. Koulut kuntoon ohjelmassa vanhoja rakennuksia on peruskorjattu ja osin jouduttu korvaamaan uudisrakennuksilla. Joidenkin uusien rakennushankkeiden lisäksi vain osa toteutetuista peruskorjaus- tai korvaavista rakennushankkeista on sisältänyt myös uusia oppilaspaikkoja tuovia laajennuksia, millä vastataan alueen kasvuun. Viime vuosien rakennushankkeet eivät ole tuoneet vielä riittävästi lisää oppilas- tai varhaiskasvatuspaikkoja, että niillä vastattaisiin kaikilta osin olevaan ja tulevaan paikkatarpeeseen vaikka ovatkin olleet merkittäviä palvelujen tuottamisen kannalta.

Päiväkoti- ja kouluhankkeiden kokoa rajaavat myös tontista ja kaavoituksesta tulevat rajoitteet, jolloin hankkeiden laajuus ei vastaa tarvetta. Uusien alueiden rakentuminen edellyttää investointeja, joilla vastataan alueen kasvuun pidemmällä aikavälillä. Vain osalle kasvavia alueita on rakennettu uusia kouluja ja/tai päiväkotia. Viime aikoina rakennetut kohteet eivät kata kasvualueiden tarpeita, sillä osalle kasvualueista ei investointeja ole tehty lainkaan viime vuosina. Uusia kohteita ei ole valtuuston hyväksymässä investointiohjelmassa, vaikka alueen päiväkodit ja koulut ovat täynnä. Tästä esimerkkinä Suurpellon alue.

Espoon alueista Itä-Leppävaara on kasvanut ennusteita nopeammin ja perusopetustarpeen kasvu on ollut merkittävää. Alueelle on toteutettu kaksi hanketta, joissa pyrittiin mahdollisimman tehokkaaseen tilankäyttöön. Tilojen määrän optimointi on aiheuttanut sen, että opetustilat eivät jousta oppilasmäärän suhteen. Liian tehokas tilankäyttö saattaa aiheuttaa investointien aikaistamisen tarvetta.

Uusissa investoinneissa, varsinkin kasvualueille kohdistuvissa, tulee jatkossa huomioida riittävä jousto tilojen koossa ja määrässä. PPP-kohteiden tilamitoitukset (max. 25 oppilasta luokassa, kaikilla ryhmillä ei omaa opetustilaa) vaikuttaa suoraan kouluun otettavien oppilaiden määrään siten, ettei oppilasmäärää voi ylittää.

Varhaiskasvatuksen viime aikoina valmistuneiden rakennusten kapasiteetista merkittävä osa on korvaavaa tai kohteet ovat ensimmäiset vuodet väistökäytössä. Esimerkiksi Läntisen Leppävaaran alueella on ollut lähivuosina paljon väistöjä ja niitä on alueella myös tulevana vuosina. Tilanne helpottuu joillain alueilla, kun korjauskohteita valmistuu. Varhaiskasvatuksen palveluverkko on kuitenkin monilla alueilla riittämätön jo nykyisellään ja lapsia sijoitetaan olemassa oleviin tiloihin poikkeusjärjestelyillä vuosittain yhteensä 300–500 lasta. Kasvun ja oppimisen toimialan arvion mukaan jo valmistuneet kohteet eivät vastaa tulevien vuosien kasvuun erityisesti uusilla alueilla. Kiireisimpänä uudet kunnalliset päiväkodit tarvittaisiin investointiohjelmaan Finnoon ja Suurpellon alueille.

5. Taloudellisesti kestävä Espoo -ohjelman mukaisesti varhaiskasvatuksen yksikkökoko on tavoitteena kasvattaa ja nopeuttaa luopumista epätarkoituksenmukaisista, pienistä ja huonokuntoisista olemassa olevista toimipisteistä. Yksikkökoon kasvattaminen mahdollistaa monipuolisemman ja tasalaatuisemman varhaiskasvatuksen ja kevyemmät kustannukset. Pienemmistä toimipisteistä luopuminen ja yksikkökoon kasvattaminen harventavat toki palveluverkkoa. Verkkoa pyritään suunnittelemaan kuitenkin siten, että se on kattava ja yksiköt sijaitsevat keskeisillä ja hyvin saavutettavilla paikoilla. Toimiva palveluverkko edellyttää myös riittäviä investointeja ja varauksia päiväkodeille asemakaavoissa. Päiväkotirakentamiseen varattuja soveltuvia tontteja on rajallisesti ja uusia y-tontteja on vaikeaa saada.

Yksityisen varhaiskasvatuksen suhteellista osuutta pyritään nostamaan. Tontteja luovutetaan yksityisille toimijoille esimerkiksi julkisen hakumenettelyn kautta. Hakumenettelyyn laitettavat tontit valitaan siten, että niille sijoittuva yksityinen päiväkotitäydentää tarkoituksenmukaisesti varhaiskasvatuksen alueellista palveluverkkoa. Yksityisten palveluntuottajien osuuden kasvattamiseen vaikuttavat kuitenkin monet tekijät, joihin kasvun ja oppimisen toimialalla ei ole mahdollisuutta vaikuttaa.

6. Päiväkotien pihojen koosta ei ole kerätty tilastollista tietoa, mutta käsityksemme mukaan pihat eivät ole merkittävästi pienentyneet viime vuosina. Espoon päiväkotien pihasuunnitteluohjeen mukainen tavoitemitoitus on ollut pitkään 15 m² varhaiskasvatuspaikkaa kohden, jota on pyritty hankkeissa noudattamaan. Tilapalvelut -liikelaitos teetti kesätyönä 2020 mittausprojektin, jossa selvitettiin kymmenen uuden päiväkodin tontin toimintojen koot. Leikkipihojen koot vaihtelivat 9–26 m² lasta kohden. Pienimmissä pihoissa on vieressä yleinen leikkipaikka, kenttä tms., jota on jo suunnitteluvaiheessa ajateltu hyödynnettävän päiväkodin ulkoiluun.

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

57/65

Kasvun ja oppimisen lautakunta
Kaupunginhallitus

§ 139
§ 277

27.09.2023
09.10.2023

Palautetta on kerätty myös leikkipihojen osalta kysymyksessä 1 kuvatulla tavalla. Kokemustemme mukaan leikkipihan koko ei yksinään kuvaa sen toimivuutta. Esimerkiksi mittausprojektin kaikista väljimmistä pihasta on tullut eniten kielteistä palautetta. Leikkipihan muoto, suunnitteluratkaisut ja varustelutaso vaikuttavat myös merkittävästi leikkipihan laatuun. Leikkipihalle suunniteltavia toimintoja ja varustelutasoa määritetään päiväkotien pihasuunnitteluohjeessa. Eniten palautetta on saatu liiasta aurinkoisuudesta ja varjopaikkojen puutteesta, jota pyritään ottamaan huomioon uusien rakennusten suunnittelussa.

Kaupungin päiväkotihankkeissa pyritään noudattamaan myös jatkossa 15 m² tavoitemitoitusta. Kasvun ja oppimisen toimiala edellyttää myös yksityisiltä päiväkodeilta lähtökohtaisesti samaa mitoitusta. Tavoitemitoitukseen pääseminen edellyttää kuitenkin, että uudet tontit kaavoitetaan riittävän kokoisina.

Päätöshistoria

Kasvun ja oppimisen lautakunta 27.09.2023 § 139

Päätösehdotus

Esittelijä
Kasvun ja oppimisen toimialajohtaja Rinta-Aho Harri

Kasvun ja oppimisen lautakunta antaa selostusosan mukaisen lausunnon vastauksena valtuutettujen Tiina Elo ja Pinja Nieminen sekä 30:n muun kaupunginvaltuutetun 21.8.2023 jättämään valtuustokysymykseen uusien päiväkotien ja koulujen tilatehokkuudesta ja sen vaikutuksista tilojen käyttöön.

Käsittely

Kasvun ja oppimisen toimialajohtajan estyneenä ollessa asian esitteli talous- ja hallintojohtaja Timo Ketonen.

Päätös

Kasvun ja oppimisen lautakunta:

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Nämnden Svenska rum 28.09.2023 § 68

Förslag

Föredragande
Direktör för sektorn för fostran och lärande Rinta-Aho Harri

Nämnden Svenska rum ger i enlighet med redogörelsedelen svar på fullmäktige frågan om de nya daghemmens och skolornas lokaleffektivitet

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	58/65
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 139	27.09.2023
Kaupunginhallitus	§ 277	09.10.2023

och dess inverkan på användningen av lokalerna, vilket lämnades av fullmäktigeledamöterna Tiina Elo och Pinja Nieminen samt 30 andra stadsfullmäktigeledamöter den 21 augusti 2023.

Behandling

Ekonomi- och förvaltningsdirektör Timo Ketonen var föredragande, då direktör för sektorn för Fostran och lärande Harri Rinta-aho var förhindrad.

Beslut

Nämnden Svenska rum

Förslaget godkändes enhälligt.

Oheismateriaali

- Valtuustokysymys uusien päiväkotien ja koulujen tilatehokkuudesta ja sen vaikutuksista tilojen käyttöön

Tiedoksi

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	59/65
Liikuntalautakunta	§ 39	21.09.2023
Kaupunginhallitus	§ 278	09.10.2023

Asianumero 2383/12.02.01/2023

Kaupunginhallitus 09.10.2023 § 278

§ 278

Valtuustoaloite kesätanssilattioiden saamiseksi Espooseen (KV-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Ikävalko Jarmo
Hatakka Mari
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Kaupunginhallitus esittää, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Ulla Palomäki ym. 12.6.2023 jättämään valtuustoaloitteeseen kesätanssilattioiden saamiseksi Espooseen sekä toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Valtuutettu Ulla Palomäki ja 17 valtuutettua ovat 12.6.2023 tehneet valtuustoaloitteen kesätanssilattioiden saamiseksi Espooseen. Aloitteessa ehdotetaan, että kaupunki selvittää mahdollisuutta toteuttaa sopiville, hyvien julkisten liikenneyhteyksien päässä oleville paikoille puisia, mieluiten osittain katettuja tanssilavoja. Yhdestä, vähintään 100 m² tanssilavasta voi aloittaa kokeeksi. Ehdotuksessa perusteena käytetään Helsingin kesätanssilavojen ilmaista käyttöä. Aloitteen mukaan Helsingin tanssilavoilla on paljon espoolaisia käyttäjiä. Tanssilavat palvelevat myös kilpailijoita. Lisäksi aloitteessa todetaan, että tanssin monipuoliset terveysvaikutukset ovat kiistattomat ja lukuisin tutkimuksin todistetut.

Valtuustoaloitevastausta on valmisteltu yhteistyössä liikunnan ja urheilun sekä kulttuurin tulosyksikön kanssa.

Tanssin harrastamisen mahdollisuuksien vahvistaminen on tärkeää kuntalaisten kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin vuoksi. Tanssissa yhdistyvät musiikki, itseilmaisuus ja liikunta sekä usein myös taiteellinen kunnianhimo. Espoossa on taiteen perusopetuksen piiriin kuuluvia tanssiopistoja ja lisäksi muita toimijoita ja harrastajia, joille alusta voi tarjota mahdollisuuksia myös esitystoimintaan. Kaupunkilaisille avoimen alustan tarjoaminen kulttuurin ja liikunnan yhteisprojektina vahvistaa Elinvoiman tulosalueen tavoitteita ”edistää kuntalaisten ja asiakkaiden hyvinvointia, yhteisöllisyyttä ja osallisuutta yhteistyössä toimialojen ja kumppaneiden kanssa”. Kulttuuritalot ja -palvelut palvelualueen näkökulmasta mahdollisen tanssilavan sijoituspaikan selvityksessä tulee ottaa huomioon kulttuuritarjonnan alueelliset painopisteet ja kaupunkikeskusten asukkaiden yhdenvertaisuus: nopeasti kasvavan Espoonlahden suuralueella ei ole muita kulttuuritiloja kuin kirjasto ja kaupunginmuseon pisteet Pentala ja Rulludd. Kaupunkilaisten omaan käyttöön ja esityskäyttöön on Pakkasmäen kesäteatteri, jonka varausvuorot ovat koko kesän täynnä kahden harrastajateatterin harjoitusten ja esitysten johdosta. Tanssilavan sijoittuminen hyvin liikenneyhteyksien (ja pysäköintimahdollisuuksien) päähän Espoonlahden metroaseman läheisyyteen tukisi alueellista kulttuurityötä ja mahdollistaisi kaupunkilaisten oman toiminnan lisäksi myös kulttuuripalveluiden sisältöjen tarjoamisen entistä paremmin.

Espoon ainoa tanssilava sijaitsee Hanikan virkistyskeskuksessa. Kaupunki vuokraa virkistyskeskusta yhdistysten käyttöön. Paikalliset järjestöt ovat järjestäneet siellä illanviettoja ja lavatansseja.

Helsingissä on tällä hetkellä yksi ulkotanssilava, joka sijaitsee Design museon pihassa. Oopperan tanssilava on tällä hetkellä pois käytöstä remontin takia. Vantaalla ei ole Helsinki Pavin tanssiapaikan lisäksi muita ulkotanssilavoja.

Aloitteen valmisteluvaiheessa pyysimme lisätietoja Rock'n'Swing Dance Club Comets ry:ltä, joka on Suomen suurin tanssiurheiluseura. Heiltä saatujen tietojen mukaan tanssilavalla tulisi olla sähköt äänentoistoa varten, varasto ja istuinpaikkoja yleisölle. Lava tulisi sijoittua siten, että ilta-aikaan soitettu musiikki ei häiritse asukkaita. Musiikkia tulee voida soittaa iltaisin klo 21.00 asti. Lavan tulee olla varattavissa seurojen ja muiden toimijoiden toimintaa varten. Toiveena olisi myös, että lava olisi katettu, jotta toiminta olisi mahdollista myös sateella. Katos suojaisi myös auringonpaisteelta.

Tanssilavan tarkempaa sijoituspaikkaa, rakentamis-, kunnossapito- ja ylläpitokustannuksia, varauskäytäntöjä sekä mahdollisia lupa-asioita selvitetään yhdessä kaupungin eri yksiköiden kanssa.

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

61/65

Liikuntalautakunta
Kaupunginhallitus

§ 39
§ 278

21.09.2023
09.10.2023

Liikuntalautakunta 21.09.2023 § 39

Päätösehdotus

Esittelijä
Liikuntajohtaja Merra Martti

Liikuntalautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Ulla Palomäki ym. 12.6.2023 jättämään valtuustoaloitteeseen, jossa ehdotetaan, että kaupunki selvittää mahdollisuutta toteuttaa sopiville, hyvien julkisten liikenneyhteyksien päässä oleville paikoille puisia, mieluiten osittain katettuja tanssilavoja, sekä toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Liikuntalautakunta:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

- Valtuustoaloite kesätanssilattioiden saamiseksi Espooseen

Tiedoksi

Espoon kaupunki
Kaupunginhallitus

Pöytäkirja
§ 279

62/65
09.10.2023

§ 279

Lautakuntien ja jaostojen sekä viranhaltijoiden päätökset

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus ei käytä kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeuttaan seuraaviin päätöksiin:

Kaupunginhallituksen elinkeino- ja kilpailukykyjaoston pöytäkirja 2.10.2023

Lakiasiainjohtajan päätöspöytäkirja (Hankinta-asiat) 2.10.2023 § 10
Sähköisen allekirjoitusratkaisun hankinta

Kasvun ja oppimisen toimialajohtaja:

Kaupunginhallitus ei käytä kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeuttaan seuraaviin päätöksiin:

Kasvun ja oppimisen lautakunta 27.9.2023

Nämnden Svenska rum 28.9.2023

Kasvun ja oppimisen toimialajohtajan päätöspöytäkirja (Henkilöstöasiat)
2.10.2023 § 45

Määräaikaisen lisän myöntäminen varhaiskasvatuksen varajohtajina toimiville henkilöille suomenkielisessä- ja ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa

Kasvun ja oppimisen toimialajohtajan päätöspöytäkirja (Yleiset asiat)
4.10.2023 § 30

Vuoden 2023 nuorisovaltuustovaalien ehdokaslistan vahvistaminen

Kaupunkiympäristön toimialajohtaja:

Kaupunginhallitus ei käytä kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeuttaan seuraaviin päätöksiin:

Kaupunkisuunnittelulautakunnan pöytäkirja 27.9.2023

Kaupunkiympäristön toimialajohtajan päätöspöytäkirja (Yleiset asiat)
4.10.2023 § 48

Edustajan nimeäminen ja toimiohjeen antaminen Tapiolan Pankkitalo Oy:n ylimääräiseen yhtiökokoukseen 9.10.2023

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 264, § 265, § 266, § 267, § 268, § 270, § 273, § 274, § 277, § 278, § 279

Muutoksenhakukielto

Edellä mainitusta päätöksestä, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain (410/2015) 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 269, § 271, § 272, § 275, § 276

Oikaisuvaatimusohje

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen), sekä
- kunnan jäsen
- kuntien yhteisen toimielimen päätöksestä sopimukseen osallinen kunta ja sen jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimusaika viranhaltijalain 37 §:ssä tarkoitettua irtisanomista koskevasta päätöksestä alkaa kuitenkin kulua vasta 40 §:n 1 momentissa säädetyn irtisanomisajan päättymisestä. Sama koskee valitusaikaa silloin, kun 37 §:ssä tarkoitetun irtisanomista koskevan päätöksen on tehnyt valtuusto tai kuntalain 58 §:n 1 momentissa tarkoitettu kuntayhtymän toimielin.

Oikaisuvaatimus on toimitettava kunnan kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Päätöksen julkaisupäivän voi varmistaa päätöksen valmistelijalta.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Kaupunginhallitus

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen

Käyntiosoite: Siltakatu 11, Kauppakeskus Entresse, kolmas kerros
Virka-aika: ma-pe 8.00 - 15.45
Postiosoite: Espoon kirjaamo, PL 1
02070 ESPOON KAUPUNKI
Sähköposti: kirjaamo@espoo.fi
Telekopio: +358-(0)9-816 22495
Vaihde: +358-(0)9-81621

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.